

the
first
anniversary
of the **fena**
mizah

Bir yaşındayız!!

dünya emekçi kadınlar günü

8 march
International
Women's Day

AŞKIN YAVUZOĞLU

56!
PAGES

inside this issue: **77 CARTOONISTS & AUTHORS FROM
34 DIFFERENT COUNTRIES**

uluslararası
saygın bir mizah
koleksiyonu!

the international
a collection of the valued!

NO: 1 • Mart / March 2012

NO: 2 • Nisan / April 2012

NO: 3 • Mayıs / May 2012

NO: 4 • Haziran / June 2012

NO: 5 • Temmuz / July 2012

NO: 6 • Ağustos / August 2012

NO: 7 • Eylül / Sep. 2012

NO: 8 • Ekim / October 2012

NO: 9 • Kasım / Nov. 2012

NO: 10 • Aralık / Dec. 2012

NO: 11 • Ocak / Jan. 2012

NO: 12 • Şubat / Feb. 2012

1st the first anniversary of the fena mizah

Bir yaşındayız!!

teşekkürler.. / thanks to...

A) ADNAN TAÇ (Turkey), AHMET ERKANLI (Turkey), AHMET ÖZTÜRKLEVENT (Turkey), AHMET TANJU MUSUL (Turkey), AHMET ÜMİT AKKOCA (Turkey), ALEXANDER DUBOVSKY (Ukraine), ALİ DIVANDARİ (Iran), ANATOLİY STANKULOV (Bulgaria), ANDREA PECCHIA (Italy), ARSEN GEVORGYAN (Armenia), ARTURO ROSAS (Mexico), ASUMAN KÜÇÜKKANTARCI (Turkey), ATILLA YAKŞI (Turkey), AYTEN KÖSE (Turkey), AZİZ YAVUZDOĞAN (Turkey). **B)** BAHADIR UÇAN (Turkey), BİRA DANTAS (Brazil), BİROL CÜN (Turkey), BÜLENT OKUTAN (Turkey), B.V. PANDURANGA RAO (India). **C)** CAN&ALI (USA), CEM KOÇ (Turkey), CZESŁAW PRZEZAK (Poland). **D)** DAMIR NOVAK (Croatia), DAN ROSANDICH (USA), DARKO DRJEVIC (Montenegro). **E)** EDUARDO CALDARI (Brazil), EKREM BORAZAN (Turkey), EL TOTO (Argentina), EMRAH ARIKAN (Turkey), ERCAN BAYSAL (Turkey), ERDOĞAN BAŞOL (Turkey), ERGÜL AKTAŞ (Turkey), ERHAN TİĞLİ (Turkey), EVGENY KRAN (Russia), EVZEN DAVID (Czech Republic). **F)** FARUK KARACAY (Turkey), FRANCISCO PUNAL (Spain). **G)** GÜLAY GARİP KOÇERDİN (Turkey), GÜLGÜN ÇAKO (Turkey), GÜLSAH ETEKER (Turkey). **H)** HAKAN ÇELİK (Turkey), HASAN ÇAĞAN (Turkey), HASAN EFE (Turkey), HENRYK CEBULA (Poland), HULE HANUSIC (Austria). **Hİ)** IGOR SMIRNOV (Russia), İBRAHİM ERSARAC (Turkey), İSMET LOKMAN (Turkey), İSTVAN KELEMEN (Hungary), İVALO TSVETKOV (Bulgaria), İBRAHİM TAPA (Turkey), İSMAİL KERA (Czech Republic). **J)** JIRI SRNA (Czech Republic), JORDAN POP-ILIEV (Macedonia), JULI SANCHIS AGUADO (Spain). **K)** KEZİBAN ÖZKOL (Turkey). **L)** LEONARDO MASSIMINO (Argentina). **M)** MAKHMUD ESHONQULOV (Uzbekistan), MARINA GORELOVA (Belarus), MARK LYNCH (Australia), MEHMET SAİM BİLGE (Turkey), MEHMET TEVİM (Turkey), MERAL SİMER (Turkey), METİN PEKER (Turkey), MILENKO KOSANOVIC (Serbia), MUAMMER KOTBAŞ (Turkey), MUHİTTİN KÖROĞLU (Turkey), MUSTAFA YILDIZ (Turkey). **N)** NIVALDO PEREIRA DE SOUZA (Brazil). **O)** OLEKSY KUSTOVSKY (Ukraine), OSMAN YAVUZ İNAL (Turkey), OZAN SOYDAN (Turkey). **P)** PIKERO (France). **R)** RAMAZAN ÖZÇELİK (Turkey), RAŞİT YAKALI (Turkey), RAUL FERNANDO ZULETA (Colombia), RAQUEL ORZUJ (Uruguay), REFİK TİNİŞ (Turkey), RESAD SULTANOVIC (Bosnia&Herzegovina), RONALDO CARTOON (Brazil). **S-S)** SABAHUDİN HADZIALIC (Bosnia&Herzegovina), SHAHRAM REZAI (Iran), SEÇKİN TEMUR (Turkey), SEVDAKAR ÇELİK (Turkey), SEZER ODABAŞIOĞLU (Turkey), STANISŁAW KOSCIESZA (Poland), SZCZEPAN SADURSKI (Poland), ŞEVKET YALAZ (Turkey). **T)** TURAL HASANLI (Azerbaijan), TONGUÇ YAŞAR (Turkey), TOSO BORKOVIC (Serbia). **V)** VAHİD KERMANI (Iran), VALERY ALEXANDROV (Bulgaria), VEDAT KEMER (Turkey), VICTOR CRUDU (Moldova). **W)** WESAM KHALIL (Egypt), WILLEM RASING (Netherlands). **Y)** YURDAGÜN GÖKER (Turkey). **Z)** ZORAN GROZDANOVSKI (Macedonia).

merhaba..

..bir yılı geride bıraktık.
Fenamizah Mart sayısıyla, ikinci yaşına adım atmış bulunuyor.

Ticari bir amaç gütmeyen, karikatürcü dostlarımızın da destekleri ve gönüllü katılımıyla, 13. sayımızla karşınızdayız. Fenamizah, her bir sayısıyla, hem tüm dünya çizerleri arasında bir gönül ve iletişim bağı kurmasını sağlıyor, hem de yeni kuşaklara, karikatürün evrensel bir dili olduğunu da gösteriyor.

Yeni sayımız, dört sayfa daha fazlasıyla, yani 56 sayfa olarak sizlerle buluşuyor. Geçen ay duyurduğumuz gibi, bu sayımızla birlikte, karikatürümüzün

renkli simalarından, değerli ağabeyimiz Raşit Yakalı'nın 1975'te çıkardığı "Çağdaş Mizah" dergisinin ilk sayı tıpkı basımını armağan ediyoruz. Raşit Yakalı ile yapılan bir söyleşi de bu sayıda bulacaksınız. Geçmişte yayımlanan mizah dergilerinden bu tür tıpkı basım ekleri vermeyi sürdürüceğiz. Ayrıca denk geldi, yine aynı yıllarda İspanya'da yayımlanan ve Franco faşizmine direnen ünlü mizah dergisi Hermano Lobo ile ilgili de Francisco Punal Suarez'in kaleme aldığı bir yazı var.

Yayına gireceğimiz günlerde, acı bir haber daha aldık; Değerli karikatürcü dostumuz, dergimizin yayın kurulu üyesi ve Karikatürcüler Derneği Eskişehir temsilcisi Ekrem Borazan, annesi Nefise hanımı ebediyete uğurladı. Merhumeye Tanrı'dan rahmet, dostumuza da sabır ve başsağlığı diliyoruz...
Saygılarımızla...

Ekrem Borazan

international humor magazine

aylık e-dergi
fenamizah
mountly
e-humor magazine

No: 13 • mart-march 2013

imtiyaz sahibi / yayın ve görsel yönetmeni:

aziz yavuzdoğan

yayın kurulu: Erdoğan Başol,
Osman Yavuz İnal, Ekrem Borazan,
hukuk danışmanı: Av. Cem Koç

bu sayıda / inside this issue

- A)** AHMET ERKANLI (Turkey), AHMET ÖZTÜRKLEVENT (Turkey), AHMET ÜMİT AKKOCA (Turkey), ALEXANDER DUBOVSKY (Ukraine), ALİ DİVANDARI (Iran), ANATOLY STANKULOV (Bulgaria), ANDREA PECCHIA (Italy), ARSEN GEVORGYAN (Armenia), ARTURO ROSAS (Mexico), AZİZ YAVUZDOĞAN (Turkey).
B) BAHADIR UÇAN (Turkey), BÜLENT OKUTAN (Turkey), B.V. PANDURANGA RAO (India).
C) CAN&ALİ (USA), CEM KOÇ (Turkey), CHAKIB ALAMI (Morocco), CZESLAW PRZEZAK (Poland).
D) DAMIR NOVAK (Croatia), DAN ROSANDICH (USA), DARKO DRUJEVIC (Montenegro).
E) EDUARDO CALDARI (Brasil), EKREM BORAZAN (Turkey), EL TOTO (Argentina), EMRAH ARIKAN (Turkey), ERDOĞAN BAŞOL (Turkey), ERHAN TIĞLI (Turkey), EVGENY KRAN (Russia), EVZEN DAVID (Czech Republic).
F) FRANCISCO PUNAL (Spain).
G) GÜLAY GARİP KOÇERDİN (Turkey), GÜLGÜN ÇAKO (Turkey), GÜLŞAH ETEKER (Turkey).
H) HAKAN ÇELİK (Turkey), HASAN ÇAĞAN (Turkey), HASAN EFE (Turkey), HENRYK CEBULA (Poland), HULE HANUSIC (Austria).
I) IGOR SMIRNOV (Russia), ISTVAN KELEMEN (Hungary), MAILO TSVETKOV (Bulgaria), İBRAHİM TAPA (Turkey), İSMAİL KERA (Czech Republic).
J) JIRI SRNA (Czech Republic), JORDAN POP-ILIEV (Macedonia), JULI SANCHIS AGUADO (Spain).
K) KEZİBAN ÖZKOL (Turkey).
M) MAKHUMUD ESHONGULOV (Uzbekistan), MARINA GORELOVA (Belarus), MARK LYNCH (Australia), MEHMET SAİM BİLGE (Turkey), MILAN ALASEVIC (Slovenia), MILENKO KOSANOVIC (Serbia), MUAMMER KOTBAŞ (Turkey), MUHİTTİN KÖROĞLU (Turkey).
N) NIVALDO PEREIRA DE SOUZA (Brasil).
O) OLEKSY KUSTOVSKY (Ukraine), OSMAN YAVUZ İNAL (Turkey), OZAN SOYDAN (Turkey).
R) RAMAZAN ÖZÇELİK (Turkey), RAŞİT YAKALI (Turkey), RAUL FERNANDO ZULETA (Colombia), RAQUEL ORZUJ (Uruguay), RESAD SULTANOVIC (Bosnia&Herzegovina).
S-Ş) SABAHUDIN HADZIALIC (Bosnia&Herzegovina), SEÇKİN TEMUR (Turkey), SEZER ODABAŞIOĞLU (Turkey), STANISLAW KOSCIESZA (Poland), SZCZEPAN SADURSKI (Poland).
T) TURAL HASANLI (Azerbaijan), TOSO BORKOVIC (Serbia).
V) VAHİD KERMANI (Iran), VALERY ALEXANDROV (Bulgaria), VEDAT KEMER (Turkey), VICTOR CRUDU (Moldova).
W) WESAM KHALIL (Egypt), WILLEM RASING (Netherlands).
Y) YURDAGÜN GÖKER (Turkey).
Z) ZORAN GROZDANOVSKI (Macedonia).

iletişim/contact:
fenamizah@gmail.com
www.fenamizah.com

Bu sayı Özel Ek...

ÇAĞDAŞ MİZAH

Karikatür ustalarımızdan Raşit Yakalı'nın 1975 yılında çıkardığı mizah dergisinin ilk sayı tıpkı basımı pdf dosyasını web sitemizden ücretsiz indirebilirsiniz...

www.fenamizah.com

FENAMİZAH e-dergi'den Özel Albüm:

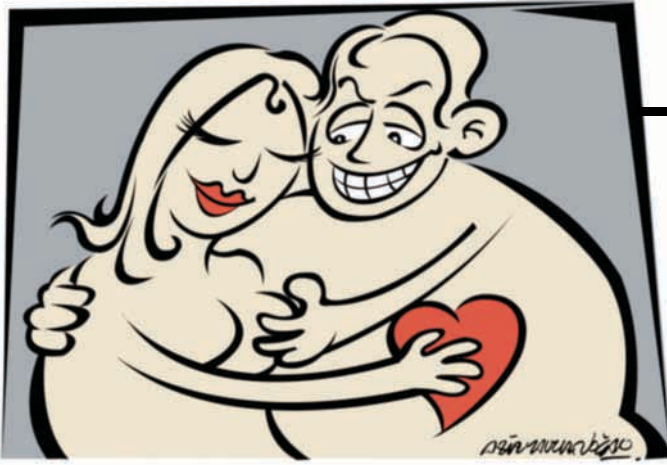
YILLIK-2012

FENAMİZAH'ın aylık olağan yayını dışında; zaman zaman özel yayınları da olacaktır. Bu bağlamda ilk olarak geride bıraktığımız ilk 10 sayı için bir "yıllık" hazırlamayı düşündük... İlgi çekeceğini ve özel bir koleksiyon olarak kabul göreceğini umduğumuz bu ilk albümde, FENAMİZAH e-dergisi'nin 2012 yılındaki (Mart-Aralık) sayıları içerisinde seçtikler yer alıyor...

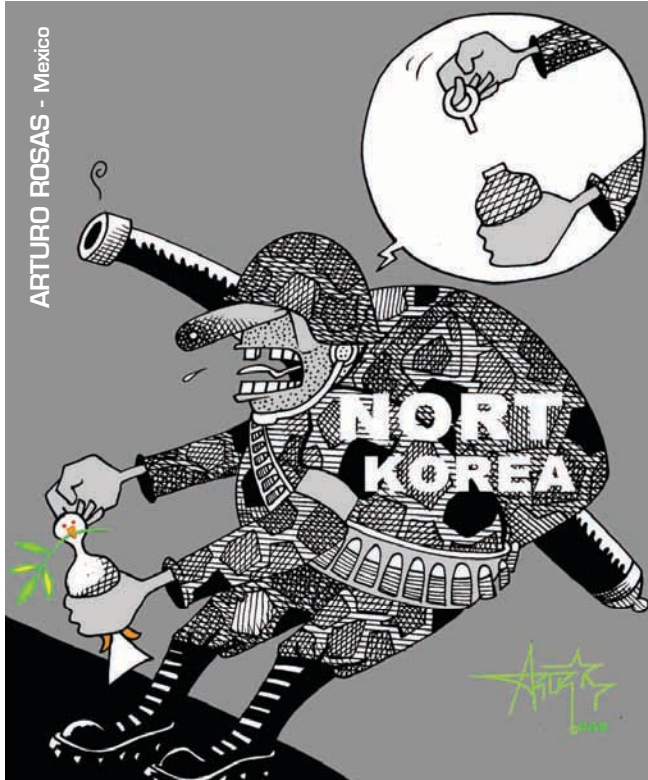
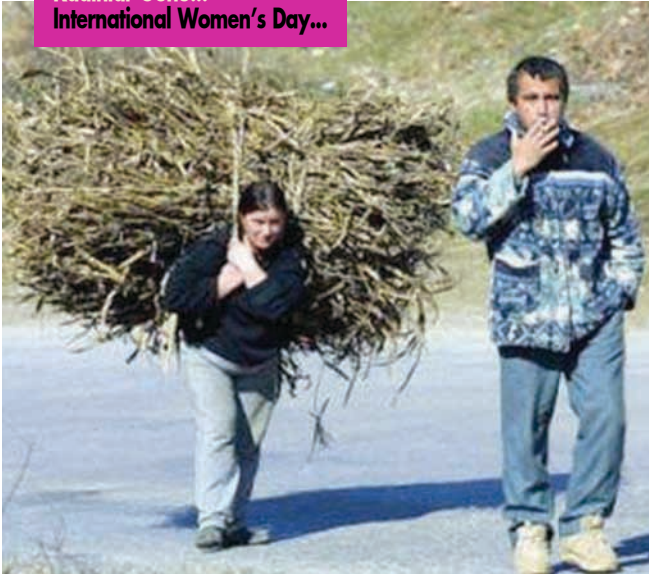
pdf dosyasını web sitemizden indirebilirsiniz:
www.fenamizah.com

Kadın, renktir...
female, is color....

"8 Mart Dünya Emekçi
Kadınlar Günü..."
International Women's Day...

ACTUALITY

AKTÜALİTE

düşünün! neye güldüğünüz hakkında bir fikriniz olsun...

Papa Benedikt'in özgür iradesi... / Free volition, to 16th. Pope Benedict...

ARTURO ROSAS - Mexico

Bekir Coşkun'dan...

• . . . On senede on binlerce
gelişme oldu insan yaşamında...
Her şeyin akıllısını yaptılar...
Akıllı telefon... Akıllı tava... Akıllı
araba... Akıllı bina... Akıllı
klozet... Akıllı kart... Akıllı
banka... Akıllı yatak...
Fırının akıllısı çıktı mesela; tavuk
koy, kızarınca "çevir" diye
sesleniyor hanıma... Yani biraz

daha akıl verseler, tavuğa
"Geçmiş olsun birader, nasıl
düştün?" diyecek...
Balık yerine içine hıyar koysan,
itiraz ediyor...
Tanıyor çünkü fırın...
Sen?...
Akıllanmadın...
~ Bekir Coşkun, Cumhuriyet
Gazetesi (24.02.2013)

KEMERALTI

• vedat kemer

© Akşam Gazetesi, 2012

AKTÜALİTE

düşünün! neye güldüğünüz hakkında bir fikriniz olsun...

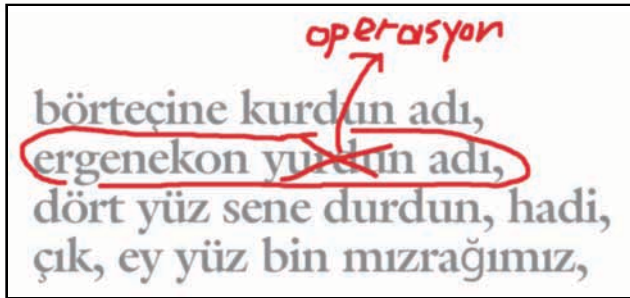
Yüzde 51'in biri heralde...

- BDP milletvekili Sabahat Tuncel, Tayyip Erdoğan'ın tek dostu Barzani, demiş...

Kadına şiddet her gün...
violence to women. always!

AZİZ YAVUZDOĞAN - Turkey

İsteyenin bir yüzü kara.. veren zencil!

UYDUDAN NAKLEN

• hakan çelik

Danıştay Başkanı diyor ki...

• "Şu memlekete baktığım zaman, affınıza sığınıyorum, işte polis, emniyet teşkilatımız savcı olmuş, bilirkişi de hâkim olmuş, mübaşir de yazişleri müdürü olmuş, ondan sonra 'adalet' diye bağırıyoruz. Yok ya. Böyle bir şey olmaz. Mümkünatı yok."

~ Hüseyin Karakullukçu

Arayış...
 • Boz Türkler, Beyaz Türkler, Mavi yakalı Türkler, Kara Türkler, şimdi de Zenci Türkler..
 ..yola devam, bulacağız, mutlaka; yeşil Türkler, turuncu Türkler, kızıl Türkler (yok, onlar yasak!)...

haşlamalar taşlamalar

osman yavuz inal

*Atmalı taşı,
gerekirse de yarmalı başı.*

SUÇLU

Seviyorum diye memleketi
Hâkimler suçlu buldu...

Ceza bu
Katlanacağım artık...

Bir ömür boyu...
Sevmeye devam...

KANLI TERÖR/KARABASAN

Karanlık çöktü ülkemize
Göz gözü görmüyor...

Bu işte bir yanlışlık var.
KARABASAN'lar memnun...

KÖRKURŞUN

Barış için
Uçtu güvercin...

Yazık ki yazık
Gökyüzünde vuruldu...

Hâkimler, savcılar
Toplandı hemen...

Suçlu;
KÖRKURŞUN' da buldular.

YAMA

Yamalar, eskisi kadar
Sık görülmez oldu
Giyisilerde...
Ekonomi düzeldi mi ne?

İleri demokrasi motoru
Tıkr tıkr işlerken ülkemde
Hukuk, adalet, eşitlik
Değil ama
Yamalar
Yüreklere işlendi...

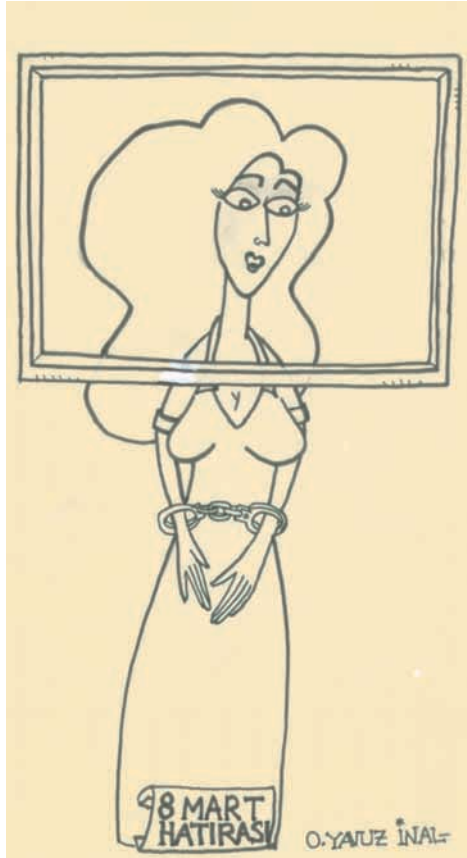
KAHPE FELEK

Eskiler kabahati hep
Felekten bilirdi...

Bu yüzden
Alışkanlık oldu...

Suçlunun suçu
Defterden silindi...

Yedek golcü gibi Felek
Yedek suçlu seçildi...

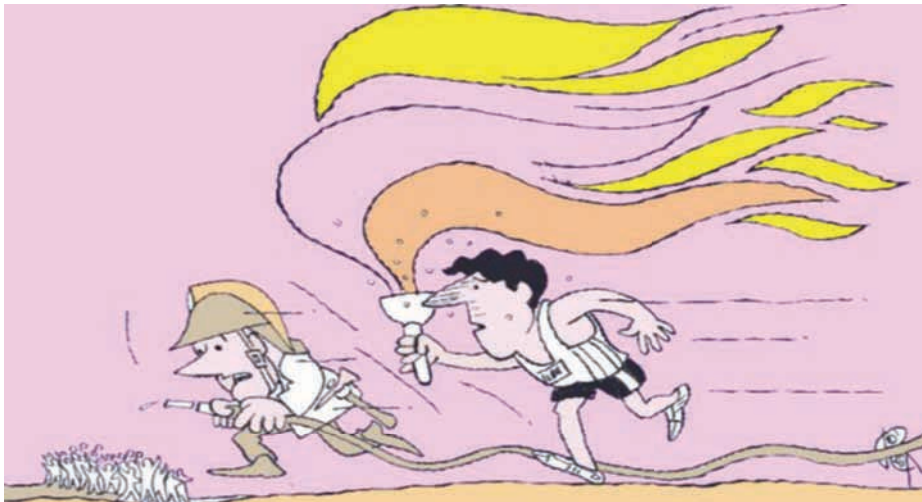
OSMAN YAVUZ İNAL - Turkey

CHAKIB ALAMI - Morocco

SPOR ÇİZGİSİ

raşit yakalı

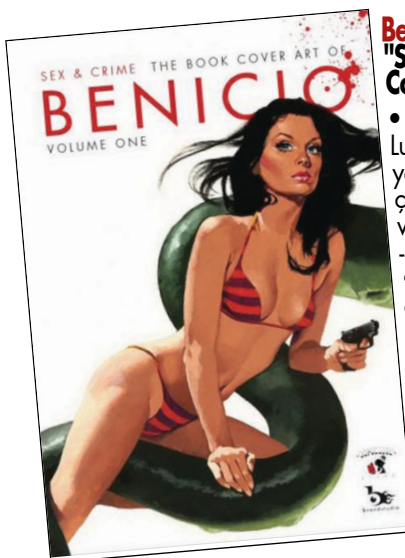

MaxMinus dergisinin yeni sayısı çıktı... New issue of MaxMinus magazine.. No 48

• Sabahudin Hadzialic'in yayın yönetmenliğinde Bosna Hersek'te üç ayda bir yayımlanan Mizah Dergisi MaxMinus'un 48. sayısı çıktı. Bu sayı kapağında, derginin yayın kurulunda yer alan, Türkiye temsilcisi Aziz Yavuzdoğan'ın bir karikatürü var...

• The MaxMinus humor magazine new issue published in Bosnia-Herzegovina. Editor of the magazine, is Sabahudin Hadzialic. The editorial board of the magazine, the representative of Turkey, Aziz Yavuzdoğan and cartoon of the cover of the magazine belonged to Him.

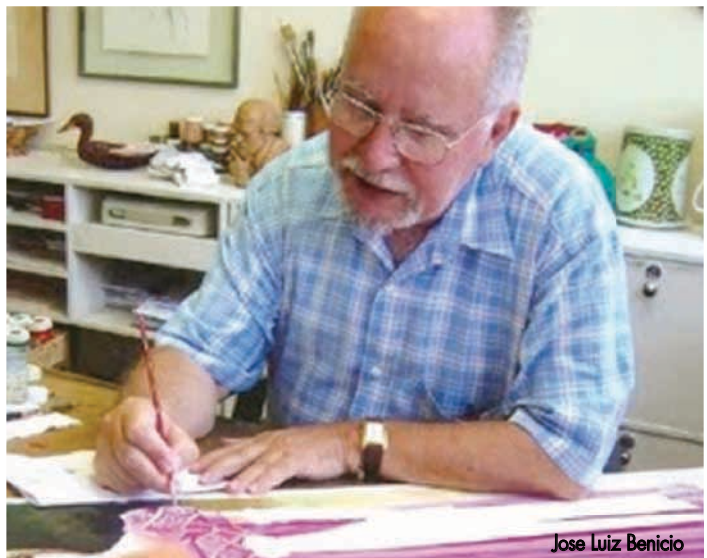
Uluslararası kadın karikatürcüler sergisi, İstanbul'da... International Women's Cartoonists Exhibition in Istanbul

Benicio kapakları... "Sex & Crime: The Book Cover...

• Brezilyalı ünlü illüstratör Jose Luiz Benicio'nun yeni kitabı yayımlandı. Kitapta, sanatçının çalışmalarından çeşitli örnekler var...

• Art of Benicio ", 60 pages cheias das mais Sensuais incriveis and pin-ups, feitas by geniais mais um two artists do Brasil, or great illustrator José Luiz Benicio. No publisher has given blog do livro um pre-view: <http://tinyurl.com/beniciopreview>

Jose Luiz Benicio

TV nağme

gülp garip köçerdin

En güzel bölüm...

Sunucu-Sevgili seyirciler, bu akşamki en güzel bölümleri gelecek programlarımızdan Muhteşem Yüzyıl ile başlıyoruz yayınıma. Geçen hafta bakalım en güzel bölümü neymiş Osmanlının...

Sunucu-Şimdi de O ses Türkiye'nin en güzel bölümlerine bakalım...

Sunucu-Evet, şimdi ekranlarımıza Karadayı'nın en güzel bölümleri geliyor...

Sunucu-Şimdi...

İzleyici- Kardeşim, madem en güzel bölümleri bunlar, ne diye uzun uzadıya program çekip te insanların vaktini alıyorsunuz? Yahu, senaryo yazarlarına mı, yönetmene mi, oyuncuya mı yoksa izleyiciye mi küfür ediyorsunuz anlamıyorum ki...

Ali Ayşe'yi seviyor...

Anne- Allahım, iki tane istemiyorum, vallahi bir tane koca istiyorum. Herkese çiftler çiftler verdin, bana yok. Gözünü seveyim çok istemiyorum, bir tane koca...

Baba- Bu hain evlatlar ben de oldukça ben zor evlenirim. Hainleer. Ne yaparsanız yapın evleniceceem.

Kız- Bak kocacım, bu seferkini hallet, ne istersen iste benden. Ay babam evlenirse ne ev kalır ne ocak ayol.

Damat- Tamam karıcım, o iş bende...

Erkek evlat- Keserim ulan hepinizi. Kim evleniyormuş bakiiim. Önce şu evleri bi satayım. Konuşucaz sizinle.

Ayşe- Öf anne ya, tutturdun bi evlenicem diye, yaşın kaç başın kaç. Öfff ya, kimse düşünmüyor bu kız da evlenmek ister mi diye? Nerede benim beyaz atlı prensim?

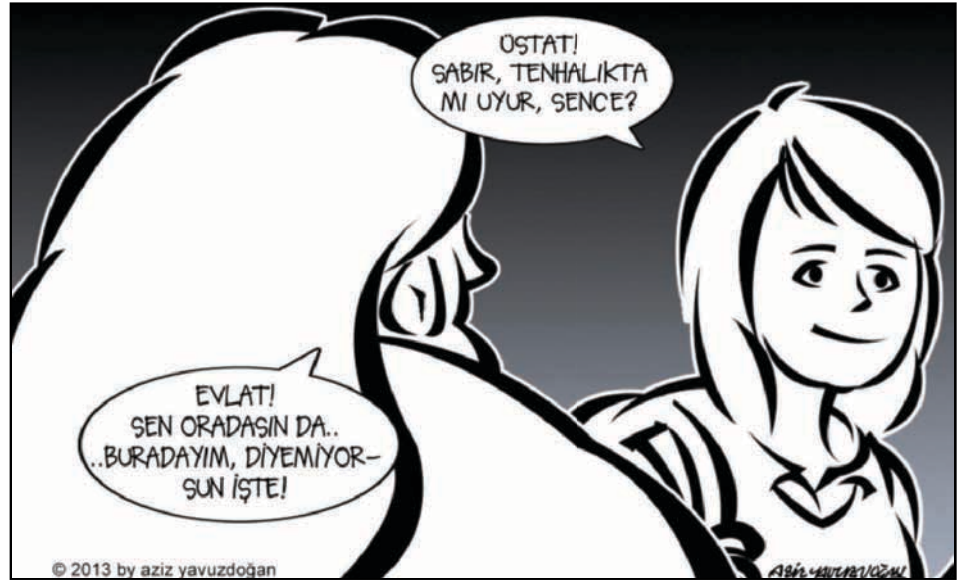
Ali- Ah be baba, ben senin kötülüğünü ister miyim? Aksine ben istiyorum ki sen bir an önce evlen de sıra bana gelsin. Hihihihii. Nerde benim prensesim len?

Komşu kızı- Ah Ali, ah! Aşkınla bitirdin beni. Çok şey mi istiyorum? Sadece seninle evlenmek istiyorum...

Seyirci- Bu ne len, bütün oyuncu kadrosu azmış. Evlenin de görün ebenizi...

ÜSTAT ve EVLAT

● aziz yavuzdoğan

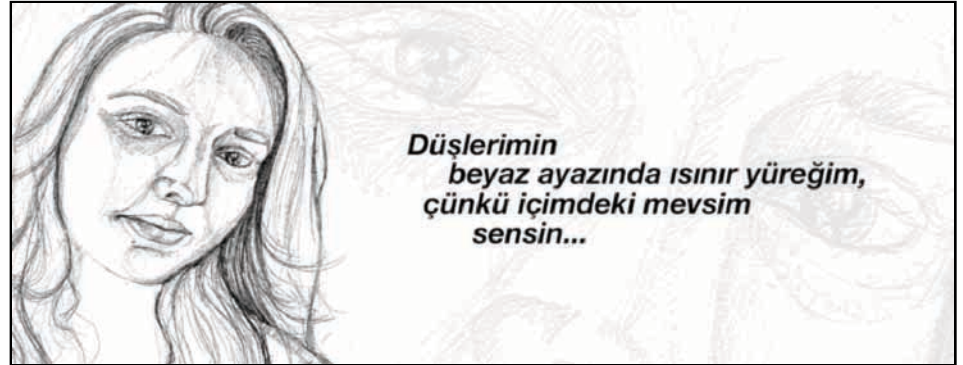
FENAMEN

● aziz yavuzdoğan

GELİNCİK DÜŞLEMESİ

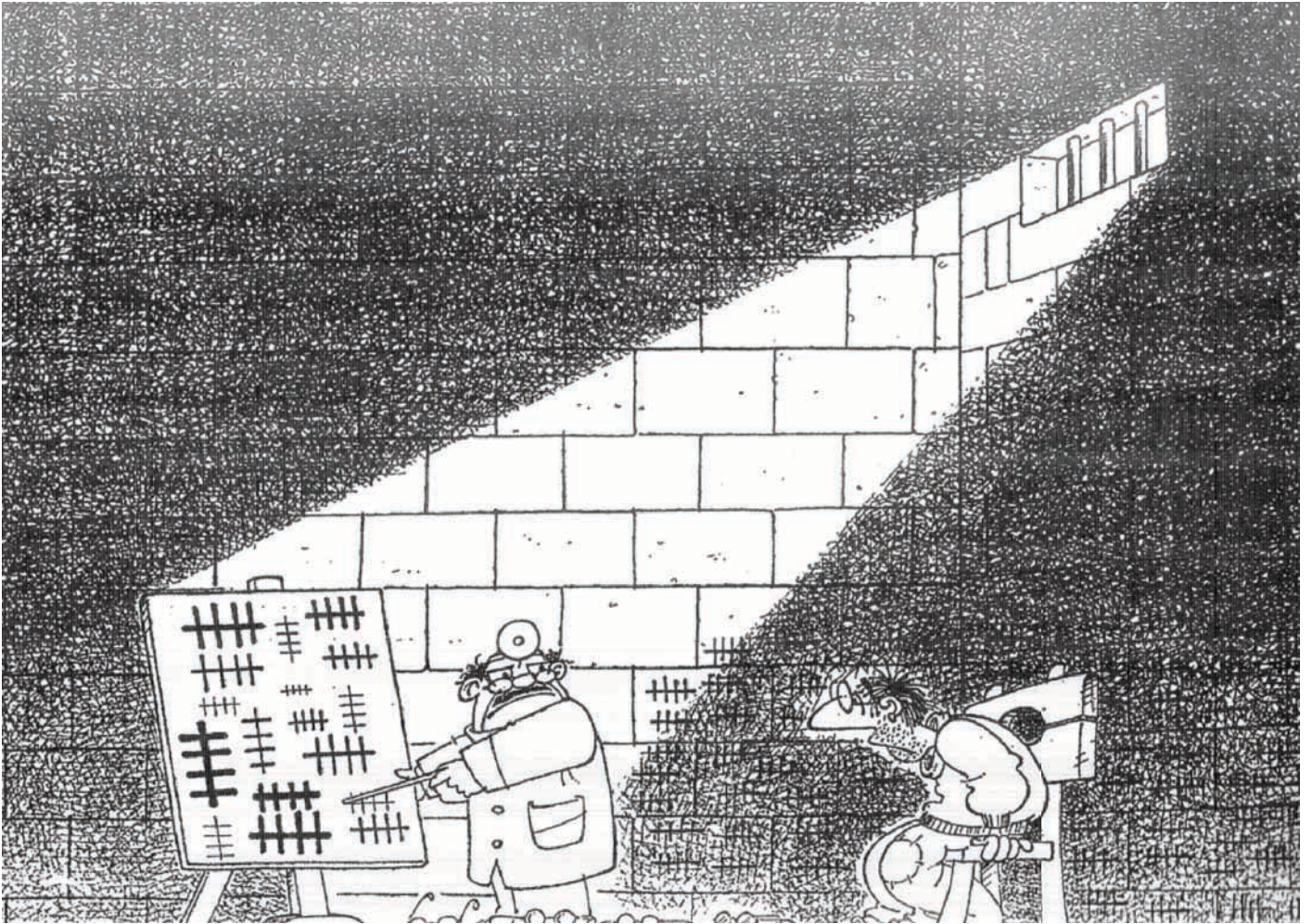
● gülşah eteker

DUYGUSAL BALIK

● aziz yavuzdoğan

AHMET ERKANLI- Turkey

IGOR SMIRNOV- Russia

göl-düşün

erhan tıllı

TAKIM ÇEŞİTLERİ..

A Takımı: Bir numaradır. Başlar bu takımda bulunur. İstedığı numarayı yapar, kimse karışamaz. Karışanın alını karışlanır, haddi bildirilir ve anasından doğduğuna pişman edilir. Bu takımdakiler bir zamanlar ayak olduklarını unuturlar, eski ayaktaşlarının ağızlarına bir parmak bal çalıp onları uyuturlar, çeşitli vaatlerle avuturlar. Hep baş olacaklarını sanırlar...

AYAK Takımı: Her zaman, her yerde ayakaltında kalmaya mahkûmdurlar. Akılsız başın cezasını ayak takımı çeker ve de cezayı hak eder. Çünkü onları başına geçiren kendisidir. Başlar yer, ayak takımı bakar ama kıyamet kopmaz! Kıyamet ayak takımı hakkını aramaya kalkarsa, yürüyüş yaparsa kopar. Kale kaleye bakar, kaleden kanlar akar; A takımı varken ayak takımını kim takar? Ayağını sıcak tut, başını serin; düşün derin derin!

DAYAK Takımı: Bu takımın elemanları emir kuludurlar ama vur deyince öldür anlarlar; eşeği dövededikleri için semerini döverler, şeflerinden övgü beklerler, sırtları sıvazlanınca dağları bile devirirler. Amirlerine, müdürlerine olan kızgınlıklarını, öfkelerini hakkını aramak için yürüyüş yapan memurlardan, işçilerden çıkarırlar. İster öğretmen olsun, ister polis, şiddete başvuran herkes bu takımın doğal üyesidir. Kimi zaman da ana babalar bu takıma üye olup dayağı, şiddeti terbiye etme aracı olarak görürler. Bu takıma göre dayak cennetten çıkmaz, büyükler her zaman haklıdır. Bu takımdan birisiyle karşılaşıncı, ne derse desin, sakın itiraz etmeyin. Haklı olsanız bile tokadı yer, okkanın altına girersin.

SPOR Takımı: Voleybol, basketbol gibi sportif takımlar da vardır ama başrol hep futbol takımlarındadır. Bu takımın oyuncuları aldıkları paraya bakarlar, taraftarlar ise tuttukları takım için kendilerini paralarlar... Adam, Fenerbahçe semtine, Beşiktaş ilçesine hiç gitmemiştir ama orada oturanlardan daha çok Fenerbahçeli, Beşiktaşlıdır. Tuttuğu takım için kavga eder, dövüşür. Sıcakta terler, soğukta üşür ama gene de takımının maçına gitmek için can atar. Çocuğuna süt almaz, parasını tuttuğu takıma yatırır...

Sofra takımı, takım elbise, alet takımı gibi daha başka takımlar da vardır ama ne kadar işe yararsa yarasan, hiçbirini yukarıdaki takımların yerini tutamaz!

Takıma gel takıma! Seç beğen al birini. Takımsız kalma. Sakın ha!

COMIC

• Stanislaw Kosciesza

VAY HAYVAN

• aziz yavuzdoğan

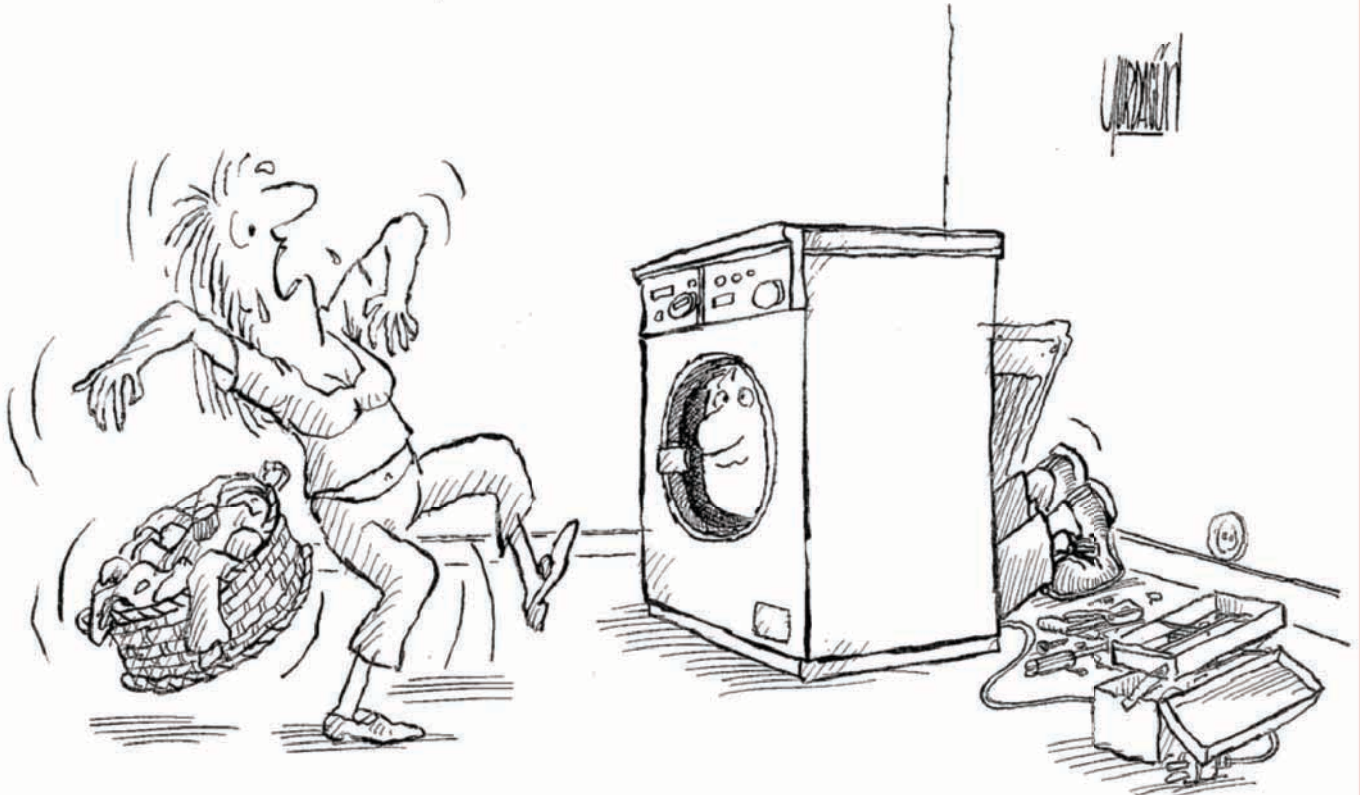
MUHİTTİN KÖROĞLU - Turkey

AHMET ÖZTÜRKLEVENT - Turkey

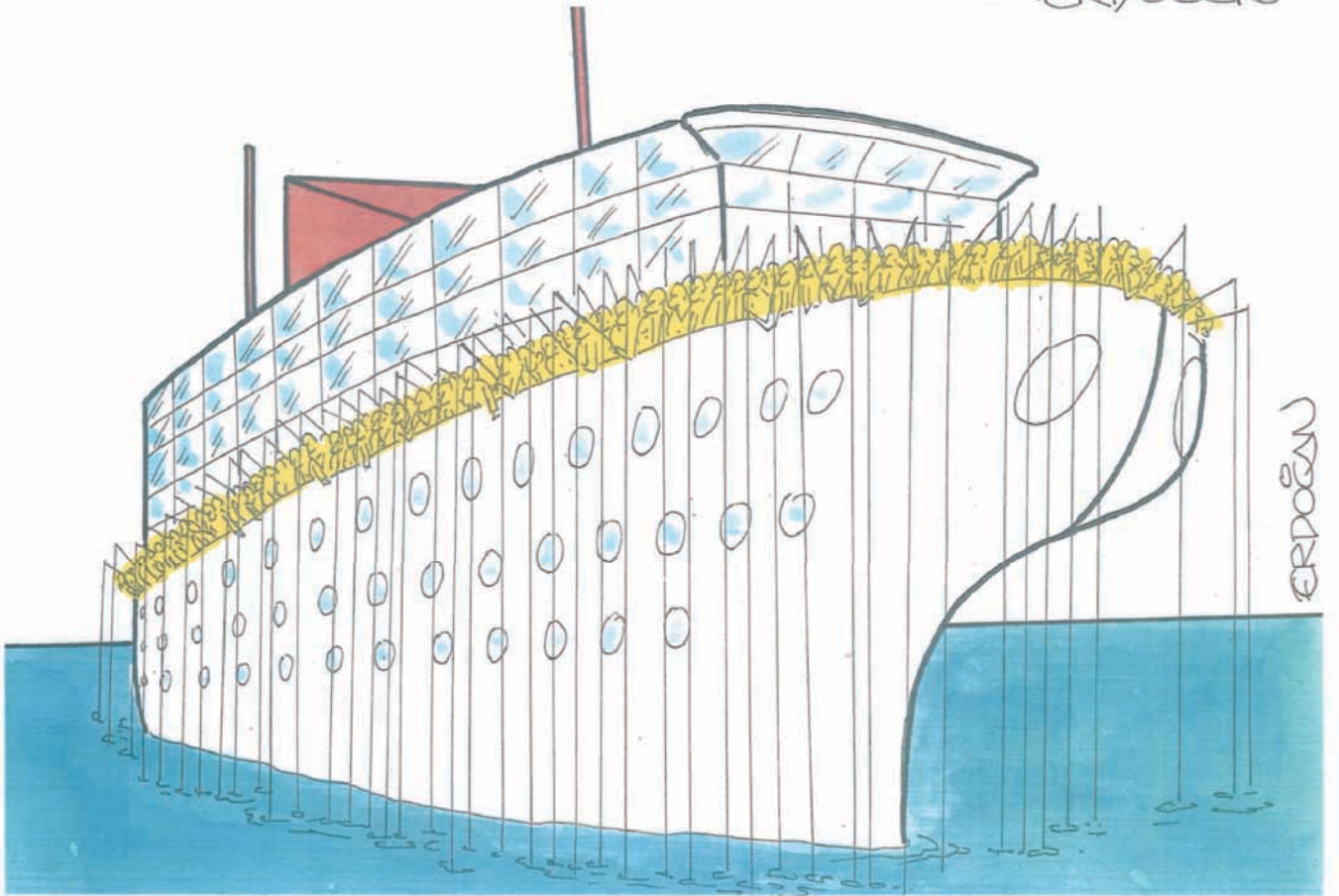

yurdağın
göker

erdoğan
başol

SEN TAVUK YİYEMEZSİN...

sezer odabaşıoğlu

Bu kez kararlıydım. Her ne pahasına olursa olsun, bugün pilav üstü nohut yemeyecektim. Bir yıldır, ay başlarında domates çorbası içmekten ve pilav üstü nohut yemekten gına gelmişti. Kaç zamandır, aklıma pilav üstü nohut geldikçe mideme kramplar girer olmuştu. Eh, bu ay başında da kendime dört başı mamur bir yemek ziyafeti veremezsem yuh olsun bana artık.

Bakkal, kasap, manav ve kira giderleri toplamını usumdan atar atmaz, ani bir hareketle lokantaya girdim.

Lokanta, tertemiz ve sıcaktı. Dışarda, iliklerime dek üşümüştüm. Yüzüme çarpan sıcaklıkla bir an rahatladım ve sersemledim. Öylece, kapı ağzında kalakaldım.

Ardımdan, lokantaya giren üç müşteriye birinin omuz darbesiyle kendime geldim. Biraz kızdım, biraz utandım. Bana çarpan yüzüme baktı; ama, bir özür bile dilemedi. Sonra arkadaşlarının peşinden yürüdü. Arkadaşlarıyla birlikte bir masaya oturdu.. Bu arada, ben de sağ köşedeki masalardan birine oturdum.

Masama oturur oturmaz, garson gelip hemen servise başlayacak sanıyordum; ama, yanılmışım. Ne gelen, ne de giden oldu. Beklemeye başladım. Keşke, daha önceki ay başlarında gittiğim lokantaya gitseydim... Bu kadar çok beklemezdim. Oranın garsonları, daha ben kapıdayken karşılarlar, masamı gösterirler, hatta, çorbamı ve pilav üstü nohudumu çoktan getirmiş olurlardı. Beklemekten sıkıldım ve birden keyfim kaçtı. Sıkıntıyla çevremi incelemeye başladım. Pek fazla çatal, kaşık sesleri gelmiyordu; ama, benden başka herkes yemeklerini yiyordu. Bir ben bekletiliyordum ya da bana öyle geliyordu. Az önce bana çarpan ve arkadaşları da, iştahla iskenderlerini yiyorlardı. Birden imrendim ve karar verdim. Ben de, kendime bir iskender ziyafeti çekecektim. Hem de bir buçuk iskender yiyecektim.

Fakat, geciken ilgiden midir nedir, midem hem kazınmaya hem de ağrımaya başladı. Midemi ovuşturmaya başladım. Bu arada, birden ilçedeki yankesicilerin varlığı usuma düştü. Hep anlatırlardı. Buranın cepçileri sık giyimli ve kibar olurlarmış. Az önce adamın biri bana omuz vurmuştu. Sakın? Kuşkuyla bana çarpan adama baktım. Adam, durmaksızın iskenderini atıştırıyordu. Telaşla cüzdanıma el attım. Cebimdeydi. Çıkardım. Masa altında gizlice aylığımyı saydım. Tüm param tamamı. Rahatladım ve derin bir nefes

aldım. Kendimden de utandım. Yine garsonu beklemeyi ve çevreme göz gezdirmeyi sürdürdüm.

Karşı masalardan birinde, şişman bir bey, oburluk derecesindeki iştahıyla haşlanmış tavuk yiyordu. İlgimi çekti. Az önce, bu şişman beyi görmemişim. Ben midemle ve cüzdanımla ilgilenirken mi gelmişti ne. Allahım, o ne iştah, o ne yiyecekti öyle. Sanki, kıtlıktan çıkmış gibiydi. Gözümü alamıyordum. Çatalı, bıçağı bir yana atmış, on parmağıyla yiyordu. Çenesi de yağlanmıştı. Bir an, kendisini izlediğim farkına vardı, sanırım. O da bana göz ucuyla şöyle bir baktı; ama, umursamadı. Tavuğun budunu yakalayıp iki lokmada sıyrdı. Farkında olmadan yutkunmuşum. Utandım kendimden. Kapanmak üzere olan iştahım yeniden açılmıştı. Midem gurulduyordu ve her yanıma ateş basmıştı. Şişman beyin iştahı, karanımı etkilemişti. O anda, ben de haşlanmış tavuk yemek karar verdim.

Garson da, nerede kalmıştı böyle?

Sinirlenmeye başlamıştım artık. Tam seslenecektim ki, dibimde bitiverdi:

“Kusura bakma, hocam... Beklettik,” diyerek özür diledi.

Benim de, o anda hoşgörülüğüm ve kibarlığım tuttu:

“Önemli değil, önemli değil,” dedim.

Yemeklerini bir papağan gibi ezberden saymaya başladı:

“Mercimek, domates, işkembe, taze fasulye, kıymalı yumurta, biber dolma,” derken susturdum:

“Gerek yok, gerek yok,” dedim. **“Sen, bana bir bütün haşlanmış tavuk getir.”**

Şaşırdı. Yüzüme baktı:

“Ama, sen tavuk yiyemezsin hocam,” deyince telaşlandım.

Hevesim kursağımda kalıyor sandım:

“Neden? Kalmadı mı? Yok mu yoksa,” dedim.

Gözüm, yine şişman beye kaydı. Tavuğunu çoktan bitirmiş, koca koca lokmaları, tavuk suyuna batırıp batırıp yutuyordu.

“Var, var hocam da... Sen yiyemezsin.” Zayıflığım suçlanıyor sandım. Sinirlendim:

“Yerim, yerim... Sen, benim zayıf olduğuma bakma. Ben, bu halimle tavuk da yerim, kuzu da.”

“Maşallah... Hiç göstermiyorsun ama, hocam.”

İlk kez, zayıf olduğuma üzüldüm: **“Keşke, biraz toplu olsaydım... Garson bile halime acıdı, bak,”** diye düşündüm. Sonra:

“Aslında buldum mu, çok yerim ben,” diyerek kendimi savundum, hiç gereği yokken.

Hizmette geciktiği yetmezmiş gibi bir de müşterilere ne yiyemeyeceğini

söyleyen bu garson, canımı iyice sıkıyordu artık:

“Müşterilerin ne yiyip ne yemeyeceğine sen mi kara verirsın hep böyle,” diyerek çıktım.

• devamı sonraki sayfada.. ➔

EKREM BORAZAN - Turkey

Çekindi:

“Yoo, hocam... Estağfurullah, estafurullah da,” dedi.

“Eee, öyleyse,” dedim, sesimi yükselterek.

“Tamam hocam, tamam... Size bir yarım tavuk,” deyince çılgına döndüm, bu kez. “Bende yarım insan hali mi var? Çabuk, bana bir bütün tavuk getir,” diyerek çıktım.

Garson, çıkışmama şaşırıp ve birden telaşlandı: “Tamam hocam, tamam. Siz bilirsiniz,” diyerek sıvıştı.

Şunun şurasında, ağız tadıyla bir tavuk yiyelim, demiştik... Onu da bir garson parçası burnumdan getirmişti. Sinirden titriyordum. Böylelerini nasıl garson yaparlardı, bilmem. Hem saygısız, hem de pişkindi. Olur şey değildi. Benim tavuk yiyip yiyemeyeceğimi nereden bilebilirdi?

“Başıma medyum mu kesildin, ukala şey? Ben, öyle bir tavuk yerim ki, ne derisini ne de gerisini bırakırım. Sen, ne bilirsin... Siler süpürürüm evelallah. Zayıfsam zayıfım, n’olmuş yani. Zayıfların tavuk yiyemeyeceği hakkında ayet mi var? Nasıl tavuk yenirmiş, sen getir de gör, bak. Ulan, ben istesem tavuk yeme yarışına bile girerim. Zayıfsam zayıfım... Kim, ne der? Benim zayıflığım yemekten değil ki... Elimde değil, yakıyorum işte. Ne yapayım? Sen, hele bir tavuğu getir. Bak, gör o zaman... Ne yapıyorum ben, o tavuğu.”

Sinirimi hoplatan garson, yine yanıma gelmeye cesaret edememiş olacaktı ki, kısa boylu bir garson getirdi, haşlanmış tavuğumu. Servis yaptıktan sonra:

“Afiyet olsun hocam,” dedi kibarca ve uzaklaştı.

Ardından:

“Teşekkür ederim,” dedim.

Sonunda, haşlanmış tavuğumla baş başa kalmıştım. Çevreme bakındım. Lokantada benden başka kimse kalmamıştı. Haşlanmış tavuğumu rahat rahat yiyebilirdim, artık. Kavgaya girer gibi saldırdım, tavuğa: “Ben, tavuk yiyemezmişim ha! Ben, tavuk yiyemezmişim ha! Seyret, bak...Nasıl tavuk yenirmiş. Gör... Gör de, insanlar hakkında önyargılı olma bir daha. Zayıfımdır ama, iştahım yerindedir evvel Allah. Ben, bu iştahla değil bir tavuk, bir kuzuyu bile deviririm. Sen, ne sandın beni?”

Hırsla ve çabuk çabuk beyaz et parçalarını koca koca lokmalar halinde mideme indirmeye başladım. Sinir garson, göz ucuyla beni izliyordu. Bu, çok hoşuma gitmişti. Garsona dersini veriyorum düşüncesiyle şımardım. Kısa sürede, tavuğun ne derisini ne de gerisini bırakmadım. Sadece, suyu kalmıştı. Suyunu bırakır mıydım hiç. Bırakmadım. Az önce imrendiğim bey gibi tavuk suyunu da hallettim. Bir bütün tavuktan geriye sadece kemikleri kalmıştı. Zafer kazanmış bir kumandan gibi onurlandım. Tavuğun üstüne, tatlı iyi giderdi. Kısa boylu garsona işaret ettim.

Bu garson, çok saygılıydı:

“Buyur, hocam,” dedi saygıyla.

“Bir kalburüstü,” diyerek tatlımı istedim.

Garson:

“Hemen hocam,” diyerek gitti.

Tatlımı getirdi ve çekildi. Kalburüstünü dört çatal darbesiyle hallettim. Buz gibi bir bardak suyu da ardından gönderdim. Ziyafet tamamdı. Onurlandım. Sigaramı da dışarıda içecektim. Yavaş yavaş toparlandım. Kapı ağzındaki kasiyere yaklaştım. Yediklerimi bilen kasiyer, benden öyle bir hesap istedi ki, titredim. Renkten renge girdim. Dahası, oracıkta düşüp bayılacağım sandım. Altı üstü,

bir tavuk, bir kalburüstü yemiştım. Bu, ne kabank hesaptı böyle!

Sinir garsona, şöyle göz ucuyla bir baktım. Kollarını göğsünde kavuşturmuş: “Ben, sana, sen tavuk yiyemezsin hocam, demiştım. Ama, sen beni dinlemedin. Oh olsun, sana,” der gibi bakıyordu. Bozguna uğramış gibiydim. Yıkılmışlıkla garsonla göz göze gelmekten çekindim. Umarsız hesabı ödedim ve kaçarcasına lokantadan çıktım.

Bir daha kendime ziyafet çekmek mi? Tövbelere olsun. Ben tavuk değil, tavuk beni yemişti, sanki. ■

OLEKSY KUSTOVSKY - Ukrain

aphorisms

sabahudin hadzialic

TURKISH

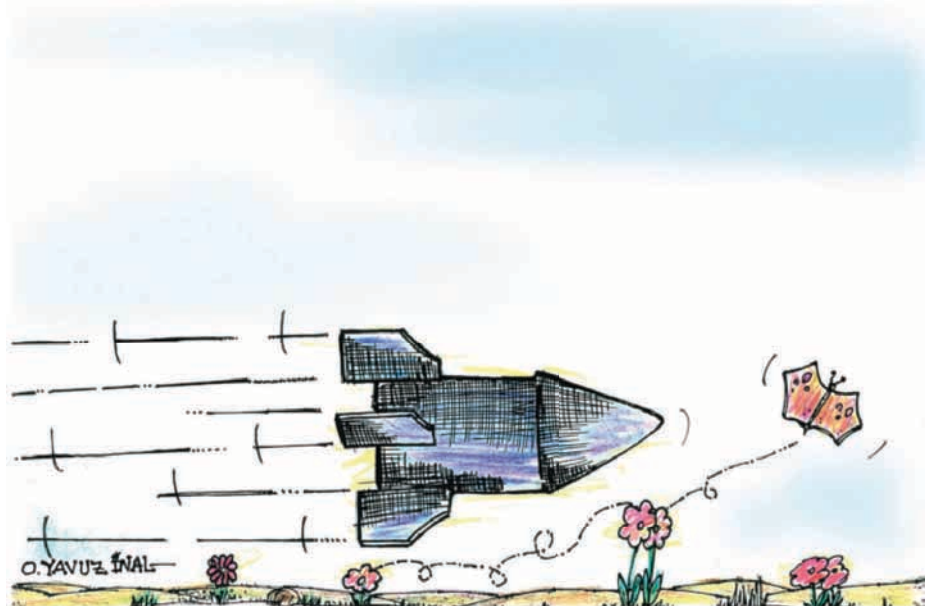
- Politikacının söylediği yalanların içinde, bazen mucizevi bir şekilde doğrular da vardır.
- Sosyal demokratlar ve Nazi-şovenistleri Bosna'da madalyonun iki yüzü gibi. Hükümet ise yazı-tura hesabı yapar.
- Tellaller (Broker) dünyayı birinci elden satan pazarlama ajanlarıdır.
- Geçmiş ve gelecek aynı mesafe içindedir.
- Özgürlük; ne düşündüğümü söyleyebiliyorsam vardır. Hatta, düşünmediğim zaman da...

BOSNIAN

- *Cudo je koliko samo politicari lazu. Toliko da i istinu ponekad kazu.*
- *Socijaldemokrati i Naci-schovinisti u Bosni i Hercegovini su dva lica iste kovanice. Vlast zavisi od toga na koju stranu Ce ... kovanica pasti.*
- *Telali su prvi marketinski agenti. Dobro i lose su na istovjetan način prodavali svijetu.*
- *Proslost je u buducnosti nasoj. Sadasnjosti mi!*
- *Sloboda je kada mogu rece sta mislim. I kada ne mislim.*

ENGLISH

- *It is a miracle how much politician lies. Lies so much that sometimes tells the truth.*
- *Social democrats and Nazi-chauvinists in Bosnia and Herzegovina are the two faces of the same coin. Government just depends on which side...the coin will fall down.*
- *Tellals are the first marketing agents. God or bad have sold in the same way to the world.*
- *The past is within our future. I swear in the present!*
- *Freedom is when I can say what I think. Even when I do not think*

**humorous
photos**
francisco punal

Hayattan soğutan espriler..

Babasının Kızı @beyzaozdim
-susadin mi ? -ibrahimovic
#HayattanSoğutanEspriler

ozlem bicer @cengelli_igNee
#HayattanSoğutanEsprilerKadının biri
ŞOKA girmis kocasi da BİM'e :)

Tanem Kenber @KirmiziiKedi
#HayattanSoğutanEsprilerödeme
noktasına gittim "ö" dedim.

JAMİRYO :) @gyb_1961
#HayattanSoğutanEsprilergitmek
kolaysa dönmek fantadır

Ferda Candemir @frd_cndmr
#HayattanSoğutanEsprilerAnkara neden
hep soğuktur? Sıfır altı da ondan..hahahaha

Emine Ulus @EmineUlus2
#HayattanSoğutanEsprilerGeçen Kursa
Gidecektim, Kurmadı, Gidemedim

MB. @MerveBbircan
#HayattanSoğutanEsprilerKeser döner
sap döner, gün gelir tavuk döner. Unfollow
yapmayın beeeeeeeeeee.

burak bozkaya @BurakBozkya
#HayattanSoğutanEsprilerAmcam evi
beyaza boyattı, dayım cem yılmaz ..

fulya erylmaz @fulya_erylmaz
geçen gün bir taksi çevirdim, hala
dönüyo!#HayattanSoğutanEspriler

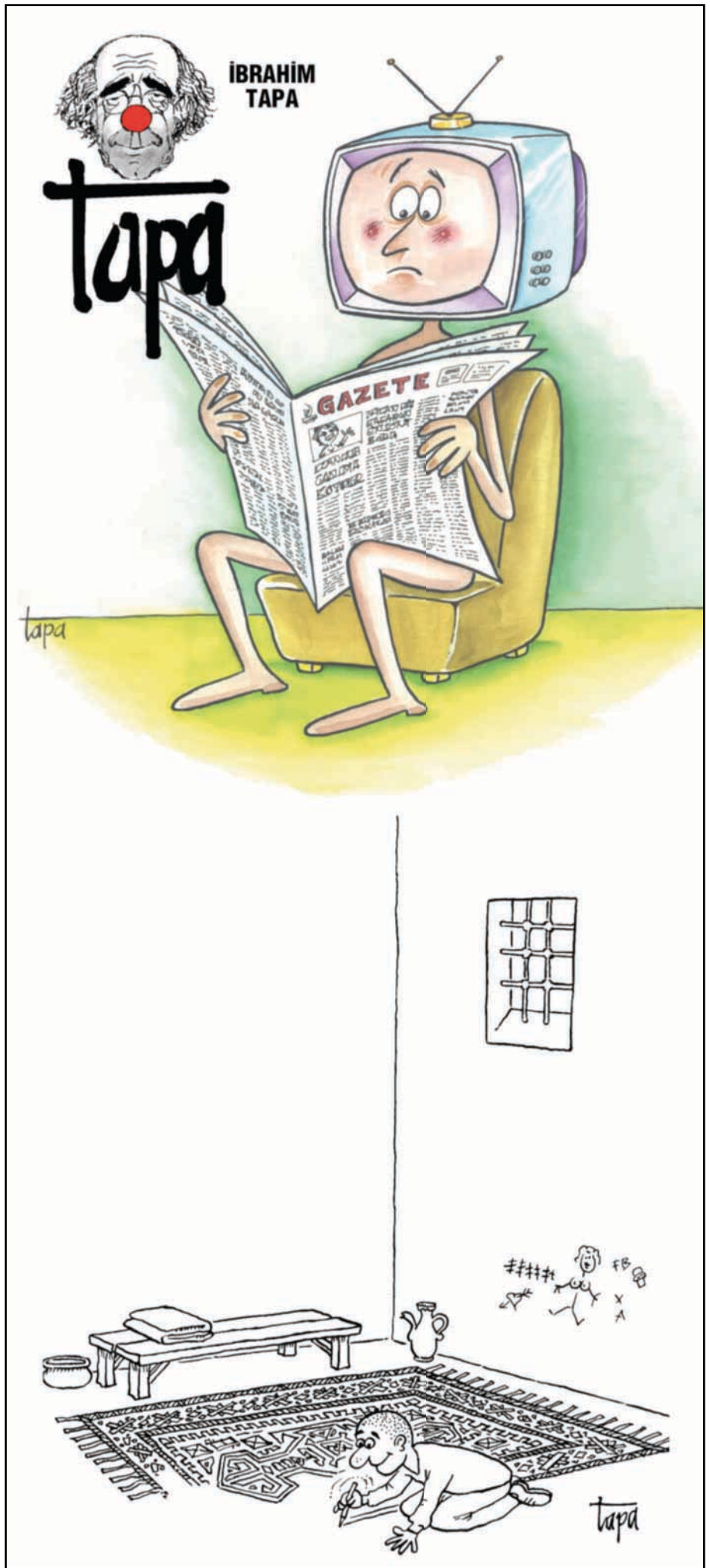
emrah gök @emrahgk7
#HayattanSoğutanEsprilerburası boşmu
yok arçelik:)

hakanoksuz92 @hakanoksuz92
#HayattanSoğutanEsprilerAnnem unu
eledi, finale çıktı.

Vildan Karatas @vildaan_
#HayattanSoğutanEsprilerİlahi Azrail
sen adamı öldürürsün !!!!!

emine bozkus @eminebozkus
Yangın dolabını acmislar buna çok
kizmis#HayattanSoğutanEspriler.D

Aslı Akyüz @asliakyuz
Aslı yok fotokopisi var
#HayattanSoğutanEspriler

PEKİYİ AKŞAMA VERİCEN Mİ?

bülent okutan

Benliği yıkılmış bir kadın, hayli geçkin, hayli yaşlı ağlamaklı...

Galiba bir şarkı sözüydü bunlar ama gerçekten de o kadın öyle biriydi. Gözlerinin altında mor halkalar oluşmuştu. Beyaz ve oyalı başörtüsünü tam tepede toplamıştı, kırpık saçları arasında kırışmış zülüfleri kaşının üzerinde duruyordu. Bulaşıkları yıkarken ara sıra mırıldanıyor belli belirsiz yakınıyordu. Kapalı terliklerinin içine giydiği yün çorabı dizlerine kadar çekmişti. Elindeki süngerin sabunlarını sık sık sıcak su olan tencereye daldırıp üşüyen parmaklarını ısıtıyor, kurumuş yağ lekelerini turnakları ile kazıyordu. Kendi kendine konuşmaları hüzünlü bir şarkı kıvamındaydı ya da duygu dolu bir dördlük. Mutfak kapısı ile oturdukları odanın arası açıktı, kapı sökülmüştü. Geçenlerde kapı bir komşusu ona sebebini sorunca, "Sende öyle yap buna Amerikan mutfak diyorlar mutfagin ısı ve nemi odalara yayılıyor kışın üç beş derece fark ediyor" demişti ya bazen de konuşulanlar içeri kadar gittiğinden olumsuz bir hava yaratıyordu...

İşte şimdi kapıda iri kıyım kocası belirmiş hesap soruyordu. "Bir şey mi buyurdun güvercinim televizyon açtı pek duyamadım" kadın arkasını bile dönmedi, "Yok haddime mi düşmüş ne buyurabilirim ki estağfurullah." Adam üstüne gitmeye devam etti, "Hadi, hadi senin içinden geçenleri ben bilirim hem de adam gibi sana dünya karılar gününde bulaşık makinesi alıcam kurtulacan soğukta, bunları yıkamaktan." Kadın omuz silkerek karşılık verdi, "Sen o gün bana dokunma, ben onu bulaşık makinesi sayarım, çamaşır makinesi sayarım velhasıl bilcimlle lüksten sayarım." Adam bu söze çok gülmüştü, "Nankör kadın bir haftadır elimi sürdüm mü sana Allah-ü Teala hazretleri taş eder adamı." Kadın arkasını döndü ve önlüğünün bağını çözmeye çalıştı.

"O Allah senin cezası vermedi ki kurtulayım. Kaç gündür elini bir şeye değmedin ki zaten. Çatı akıyor, musluk bozuk, üstelikte galorifer böcekleri fereler evde cirit atıyo." Adam kahlakalarına bir yenisini ekledi, "Ne olmuş atıyorsa başbakanın da evinden böcek çıkıyor ama senin kadar yaygara yomıyo..." Kadının yüzünde hafiften bir alay vardı, "Onun böcekleri galiteli böcektir o goskocaman payı- tabt in adamı..." Sert konuşmalar yerini mizahi bir atışmaya bırakmıştı. İri kıyım adam kadına bir elense çekti ve "Böceklerle çare bulunmadıysa bu benim değil ülkenin sorunudur. Hem öyle sorun yapma bu neye delalettir bilir misin? Yakında galoriferli eve çıkacak ya hani toki moki böcekler şimdiden deplasmana hazırlık antremani yapıyorlar." Kadın elenseden bir boyun hareketi ile kurtulmuştu, "Sen bugün ya gazete okumuşsun, ya kahvede birinden icazet almışın ya da kafana kiremit filan düşmüş, baksana kadınlar günü dahil her bişi den haberdar olmuşsun. Allah bilir bu pariyot füzeleri ne poka yarar onu da biliyosundur." Adam biraz ciddileşmişti kadının bu soruları karşısında, "Aferiiin senin de olup bitenlerden bilgili olman beni çok duygulandırdı. Söyle bakalım güvercinim Dünya Kadın Günü var da Dünya Adam günü neden yok?" Kadın tekrar söze girdi, "Şu paşaları maşaları içeri atacaklarına seni atsalar ne olurdu sanki, memleket az bi mikroptan temizlenirdi. Birkaç yıl dinlenirdik." "Bak ben seni bu yüzden başlıyorum. Salak güvercinim. Benim gibileri içeri atsalar zararlarına olur. Boşuna içerde beslerler, oy kaybederler. Aydınları içeri alırlarsa kimse aydınlanamaz. Kimsenin hiçbir şeyden haberi olmaz. Paşaları içeri alırlarsa ülke güç olarak sahipsiz kalır. Dış mihrakların da isteği bu değil midir? Hep birlikte bizim mutfaktaki böcekler gibi at oynatırlar. Yutulması kolay bir lokma oluruz." Kadın mutfaktan çıkmıştı. Allaha

yakanır gibi ellerini açtı, "Hey Tanrım duy bu kulun sesini şu her şeyi bilen adamı da atsınlar içeri de akıllansın." İri kıyım adam parmağını kadının gözüne sokar gibi hiddet şovu yaptı. "Hiç kadınları içeri tıkıyorlar mı. Hayır, neden? Zira onlar zararsızdır. Döversin, kocam değil mi döver de sever de der. Hakim karşısına çıkarsınız, devletin hakimi bile; kadının sırtından sopayı, karından sopayı eksik etmeyeceksin der. Sanki Allah'ın size emri gibi dört kadın olmayı kabullenirsiniz. İnsanlık onuru görmezsiniz. Hangi partiye oy vereceğinize bile efendiniz karar verin. Daba sayayım mı? İşte onun için Dünya Kadınlar Günü var. Evde oturup izdivaç programı izleyeceğinize, silkinin ve kendinize gelin. Siz ikinci vatandaş değilsiniz. Bunları sorgulayın bunların hesabını sorun." Adam böyle bir nutuk atabileceğini düşünmüyordu ama haklı gururunu yaşıyordu. "Erkeğe karşı onurlu olalım, baş kaldıralım diyoruz dayak yiyoruz. Recebe değil şabana oy verices diyoruz dayak yiyoruz. Gece olunca veriyorsunuz niye cilve yapmadın diye, başım ağrıyor olmaz diyoruz yine dayak yiyoruz. Yok mu bunların orta yolu be adam!"

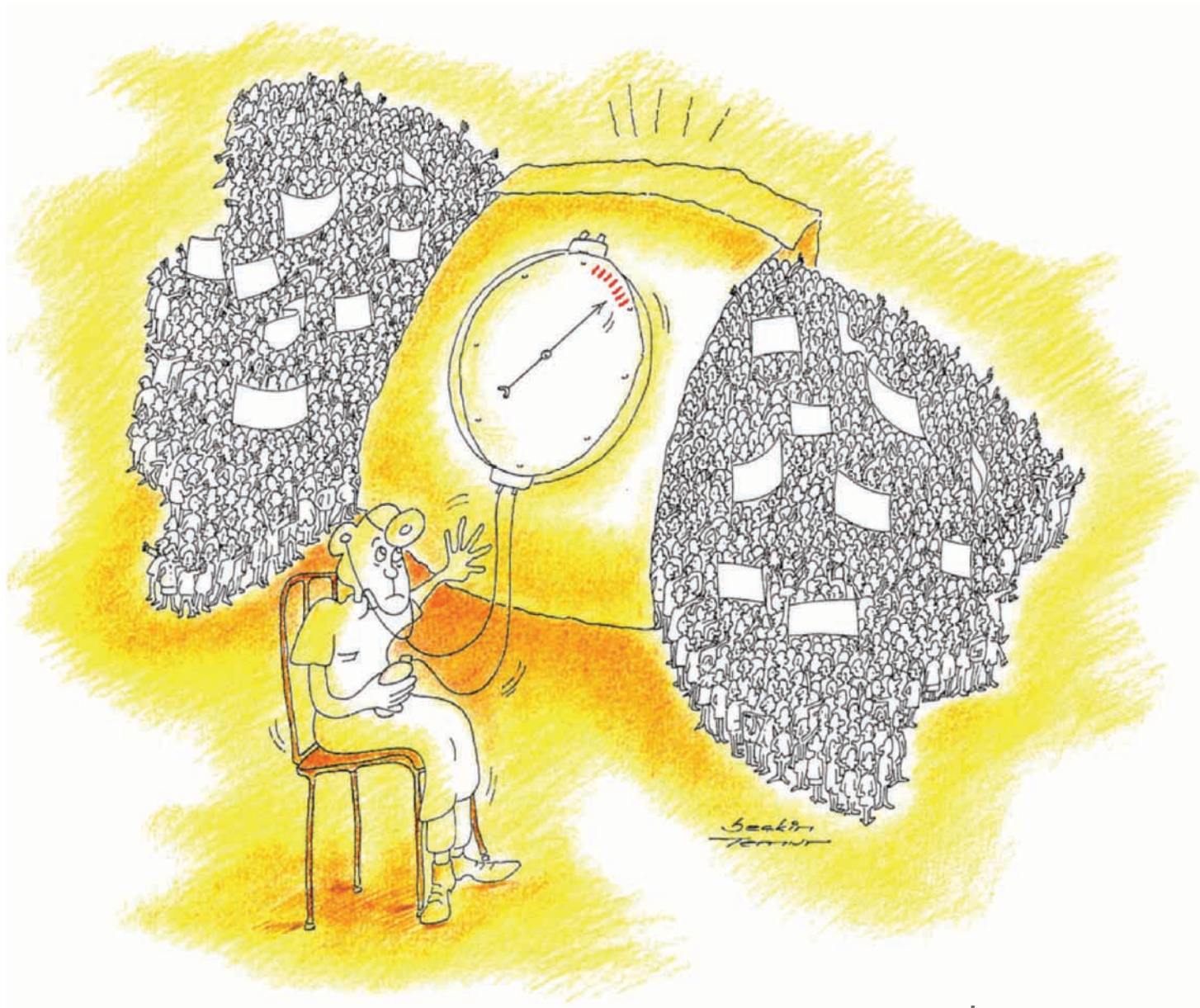
Kocası gitmekten vazgeçip geri döndü, "Var tabii ki direneceksiniz, erkekle eşit olduğunuzu savunacaksınız. Yollarda posur posur cigara içmekle bunu uygulayamazsınız. Bak sana bir fıkra anlatayım da kadınlığından taviz verme. Efendiiiim ormanın birinde bir aslanla bir öküz yaşarmış. Fıkra bu ya günlerden bir gün öküz dertlenmiş, 'aslan kardeş bugün başım biraz kalaba, paralar benden gel seninle acık demlenelim' demiş. Aslan kabul etmiş, beraberce Zebra Bar'a gitmişler ve kafaları çekmişler. Saat hayli ilerleyince, aslan müsaade istemiş. Öküz ona 'efendim siz ormanın kralısınız kimden korkuyorsunuz biraz daha çekelim vakit erken' demiş. Aslan öküzün boynuzuna yalandan bir pence atmış ve 'Bana bak öküz demiş, seni evde bir inek bekliyor olabilir amma beni evde dişi bir aslan bekliyor!' Bu fıkra bu kıssadan hisse hepinize benden ders olsun. Hepiniz birer aslan olun inek değil, o zaman ülkenin de kadının da kaderi değişir. Bana göre sizler anahtarsınız kadın ve köle olmaktan öte..." Karısı bu olanlara ihtimal vermiyordu ama hepsi doğruydı, "Lan adamım sen uçmuşsun ve feminist gominist biri olmuşsun, sana bunları kim anlattıysa. Dedesine rahmet bu 8 Mart oldu sana 12 mart Multırası. Bir darbe de bizler mi yapsak?"

Adam ellerini oğuşturmaya başlamıştı. "Hadee oldu işte zokayı yuttun valla. Seni darbe sempatisanı seni, seni gidi 27 Mayıs, 12 Mart, 28 şubat, 12 Eylülcü seni! Şimdi gidiyorum bizim partinin savcısına, hakimine, seni ibbar edecem. Götiürsünler merkeze, öptürsünler herkeze..." Bu kez kadın ayaklanmıştı, "Hadi bakalım el mi yaman bey mi yaman, korkmuyorum be adam neyim kalmış ki onurumdan gayrı gitmezsen hatırım kalır..."

Orta yaşlı iri kıyım koca rahatlamıştı yüzünde zafer kazanmış onca yıllık karısına bir şeyler vermiş olmasının derin hazları vardı, "Sana belal olsun be batun. İşte özlenen kadın budur. Bana gerçekten bugün kahvede emekli hocamız anlatmıştı bunları, tam isabet, tam isabet her şey onun dediği gibi oldu..." Gülistüler, sarıldılar birbirlerine. Adam tek kaşını kaldırıp sordu. Benliğine geri dönmüştü "PEKİİİİ O ZAMAN. AKŞAMA VERİCEN Dİ Mİ?"

(8 Mart Kadınlar Günü Anısına.)

SEÇKİN TEMUR - Turkey

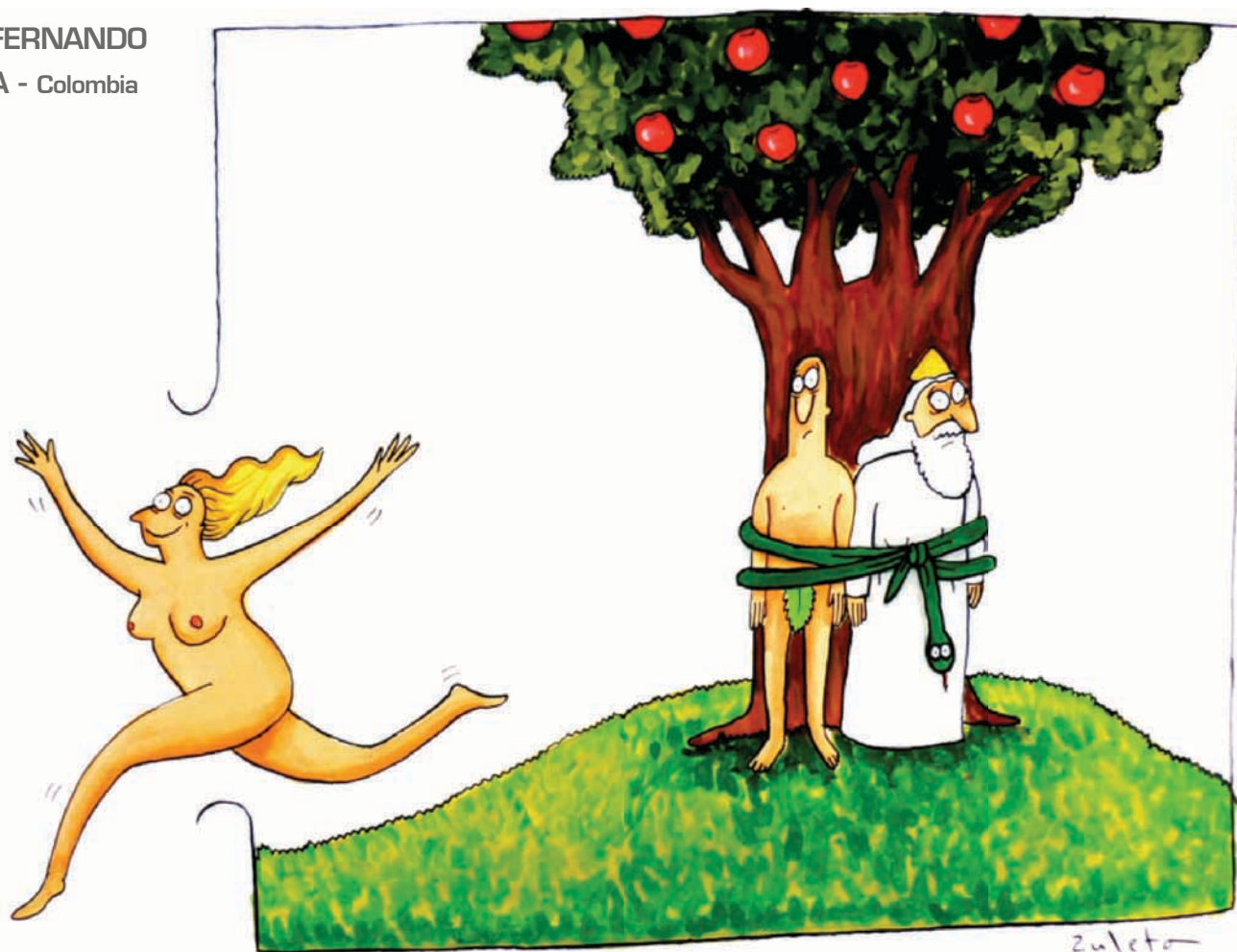

SZCZEPAN SADURSKI - Poland

JORDAN POP-ILIEV- Macedonia

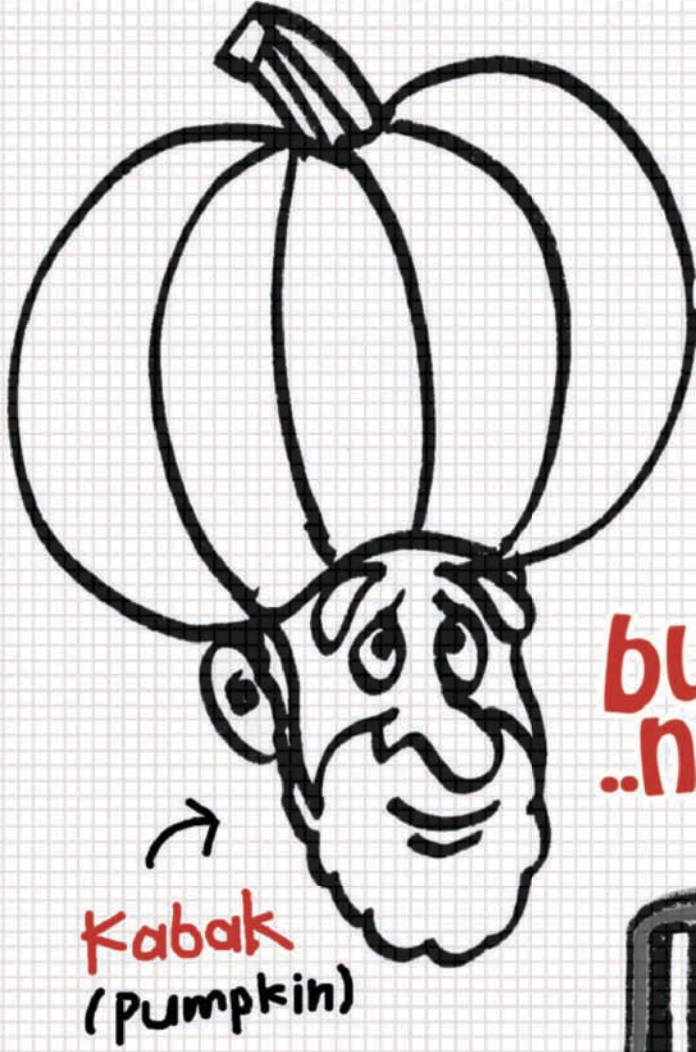
RAUL FERNANDO
ZULETA - Colombia

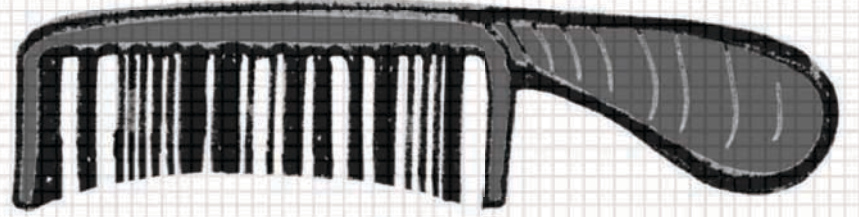
What does that mean?

by
Mehmet Saim
Bilge

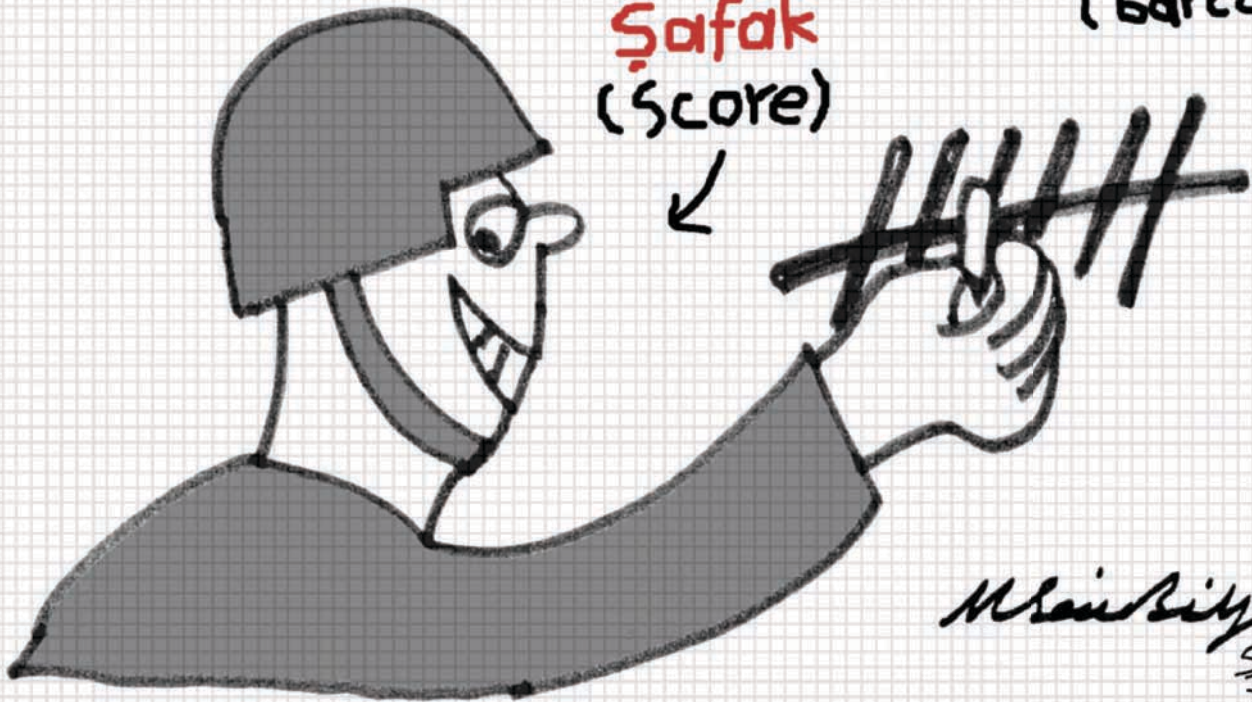

bu..
..neyi çağrıştırıyor

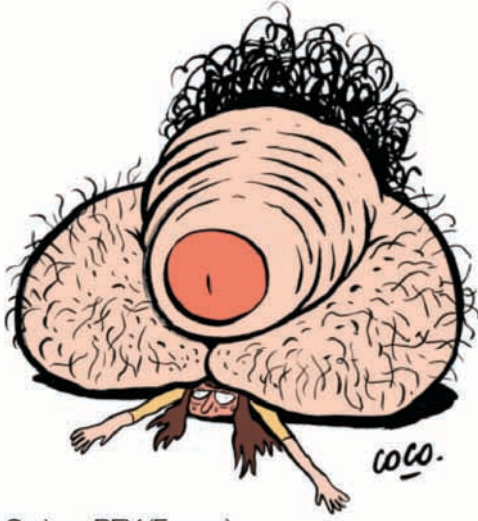
← Barkod
(barcode)

Şafak
(score)

M. Saim Bilge
Subat-13
Ankara

The International Women Cartoonists-Istanbul...

Corinne REY (France)

İpek ÖZSÜSLÜ (Turkey)

Elena OSPINA (USA)

KATILIMCILAR / PARTICIPANTS:

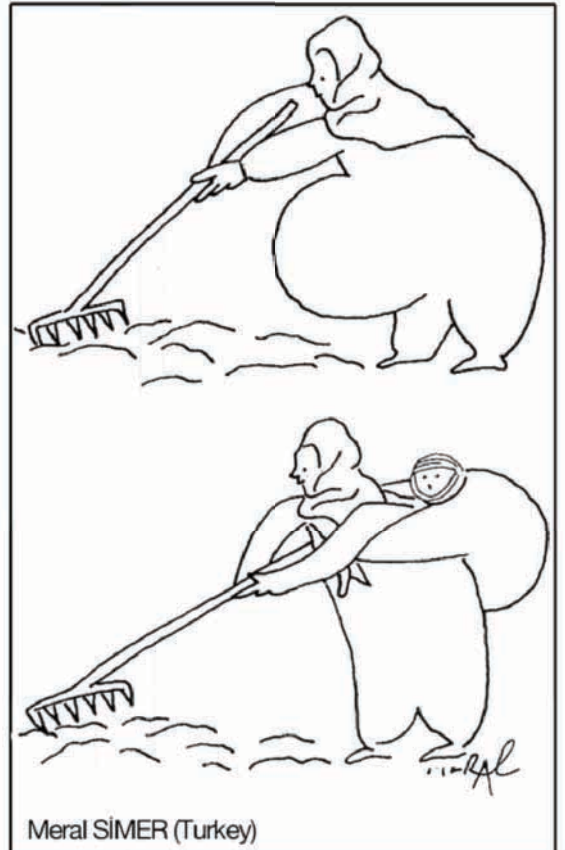
Adriana Mosquera (Colombia)
Arzu Karcı (Turkey)
Asuman Küçükkantarcılar (Turkey)
Ayten Köse (Turkey)
Bing Ling (China)
Claudia Kfourı (Brasil)
Corinne Rey (France)
Derya Samur (Turkey)
Eda Kara (Turkey)
Elena Ospina (USA)
Fabiana Menassi (Brasil)
Farzane Vaziri (Iran)
Gaina Pavlova (Bulgaria)
Gülay Batur (Turkey)
Gülşah Eteker (Turkey)
Hülya Erşahin (Turkey)
İpek Özsüslü (Turkey)
Irina Iosip (Romania)
Keziban Özkol (Turkey)
Liz França (Brasil)
Lv Hong Qun (China)
Mahboob Pakdel (Iran)
Maria Ceteno (Venezuela)
Maria Jose Mosquera (Spain)
Marilena Mardi (Italy)
Marina Bondarenko (Russia)
Marina Gorelova (Belarus)
Marisa Babiano (Spain)
Marlene Pohle (Germany)
Melek Durmuş (Turkey)
Menekşe Çam (Turkey)
Meral Simer (Turkey)
Miriam Alonso (Cuba)
Nadia Aghabeigi (Iran)
Nuray Demir (Turkey)
Nuray Çiftçi (Turkey)
Piyale Madra (Turkey)
Raquel Orzuj (Uruguay)
Saadet Demir Yalçın (Turkey)
Sabine Voigt (Germany)
Samra Issa Padrin (Brasil)
Serpil Kar (Turkey)
Sıla Eryılmaz (Turkey)
Silvia Lolle (Italy)
Somaye Shoghi (Iran)
Sonay Yılmaz (Turkey)
Toshiko Nishida (Japan)
Yalda Hasheminezhad (Iran)

Miriam ALONSO (Cuba)

Adriana MOSQUERA (Colombia)

Meral SİMER (Turkey)

women's problems
by the women cartoonists
16 Mart/March - 16 Nisan/April
Istanbul, Turkey

7-27 Mart/March - Izmir, Turkey
16-30 Mart/March - Eskisehir, Turkey
8-17 Mart/March Zonguldak, Turkey

Galina PAVLOVA (Bulgaria)

Marlene POHLE (Germany)

Yalda
HASHEMINEZHAD
(Iran)

Saadet DEMİR YALÇIN (Turkey)

Piyale MADRA (Turkey)

Irina IOSIP (Romania)

Spanish satirical magazine BROTHER WOLF (1972 - 1976)

por Francisco Punal Suarez

Si hay una revista de humor gráfico y literario que demostró su valentía, audacia, inteligencia y talento, en las postrimerías de la dictadura de Francisco Franco, que sufría España, fue "Hermano Lobo", fundada el 11 de mayo de 1972 por Chumy Chuméz, y que vio la luz hasta el 6 de junio de 1976. En ese tiempo, salieron a la calle 213 números, no sin sufrir la presión de la censura del régimen, e incluso secuestro de la edición 153 (según la querrela del fiscal, "por menosprecio a la justicia"), expedientes y multas impuestas por los represores de la época, que pretendían tapar el sol con un dedo. "Hermano Lobo" tenía como precedente a "La Codorniz", la decana de la prensa humorística, publicada en España desde 1941 a 1978, y fundada por Miguel Mihura, y que también se enfrentó a la censura franquista y sufrió multas y suspensiones. Recorrer las páginas de "Hermano Lobo" es disfrutar de la mejor imaginación y chispa creativa de dibujantes como Jaime Perich, Dodot, Gila, Ramón, Ferrero, Chumy Chuméz, Forges, Quino, Manuel Summers, OPS (El Roto), entre otros, y escritores de la talla de Francisco Umbral, Manuel Vicent, Emilio de la Cruz, y Manuel Vázquez Montalbán. Por suerte para los investigadores y amantes del

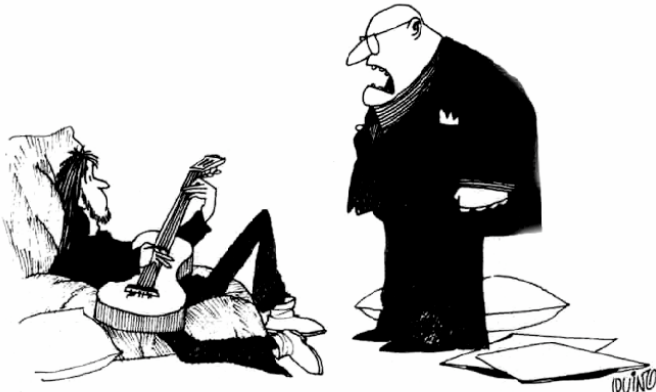

humor gráfico y literario, todos los ejemplares de "Hermano Lobo"

han sido digitalizados y están en Internet, gracias a la Universidad de Salamanca, la editorial Pléyades y el editor José Ángel Ezcurra. Las portadas y caricaturas de "Hermano Lobo", a pesar de haber sido editadas

hace ya treinta y tantos años, adquieren una rabiosa actualidad, y podían ser vueltas a publicar, con motivo de la crisis sistémica en la que está sumergida la sociedad española hoy en día. El humor y la sátira demuestran, de esta manera, su amplia mirada crítica y su capacidad imperecedera para penetrar, como un afilado bisturí, en los problemas sociales, políticos y económicos, de un país. ■

¡DEBIERA DARTE VERGÜENZA!
¡YO A TU EDAD YA ESTABA
EXPLOTANDO A ALGUIEN!

- Kendinden utanmalısın! Ben, senin yaşındayken yaşı birini istismar etmedim! • Quino'nun bir karikatürü. (1975)

- Şunun yüzüne bir bakın. Ne kadar da masum görünüyor. Fakat çok soğuk. Öyleyse ısıtalım onu. Ateş! • Summers'in bir karikatürü. (1972)

• If there is a journal of literary humor and showed his bravery, courage, intelligence and talent, in the aftermath of the dictatorship of Francisco Franco, Spain suffering was "Brother Wolf", founded on May 11, 1972 by Chumy Chúmez, which was released to the June 6, 1976. The covers and cartoons of "Brother Wolf", despite having been edited ago thirties, acquire a highly topical, and could be re-published, because of the systemic crisis that is immersed in the Spanish society today day.

- Çok açım! / - Bana duygu sömürüsü yapma şimdi. Sindirim sistemimi politize ediyorsun! • Chuméz'in bir karikatürü. (1975)

- Demokratim ve Marquez'le aynı haklara sahip olduğumuza inanıyorum!
• El Perich'in bir karikatürü. (1972)

- Ben, politikacıların, apolitik nesline aitim!..
• El Perich'in bir karikatürü. (1972)

Franco'nun faşizmine direnen bir dergi: Hermano Lobo

• İspanya'da Francisco Franco'nun diktatörlüğüne karşı duran, edebi bir mizah dergisi olan Hermano Lobo (Kardeş Kurt), mizah tarihine önemli bir imza atmıştır. Asıl adı Jose Maria Gonzalez Castillo olan ünlü İspanyol çizer Chumy Chuméz'in 1972'de çıkardığı Hermano Lobo dergisi, dönemin baskıcı rejimine en ateşli muhalefet görevini yapmıştı. Bir çok kapatma ve para cezalarına rağmen, sokaklarda elden, gizlice halka ulaştırıldı. Jaime Perich, Dodot, Gila, Ramon, Ferrero, Chumy Chuméz, Forges, Quino, Manuel Summers, OPS (Broken) gibi dönemin tanınmış ve usta çizerlerinin karikatürleri, Franco faşizmine karşı duruşuyla, dünya mizah tarihinde önemli bir yer edinmiş oldu. Yayın hayatı boyunca 153 sayı yayımlanmış olması da, halkın dergiyi ne kadar benimseyip, sahiplenmesini gösteriyor olsa gerek... İspanyol gazeteci dostumuz Francisco Punal Suarez'in, FENAMİZAH okurları için kaleme aldığı, Hermano Lobo ile ilgili makalesini ve dergide o dönem yayınlanan karikatürlerden seçmeleri, sayfalarımızda sizlerle paylaşıyoruz...

• OPS'un bir karikatürü. (1973)

• Ferrero'nun bir karikatürü. (1974)

UYUR İDİK, UYARDILAR.. DİRİYE SAYDILAR BİZİ... ~pir sultan abdal

by aziz yavuzdoğan

Yaklaşık 150 yıllık bir geçmişe dayandığı söylenen Türk mizah yayıncılığının bilinen ilk dönem dergisi olarak da “**Diyojen**” olduğu kabul edilir.

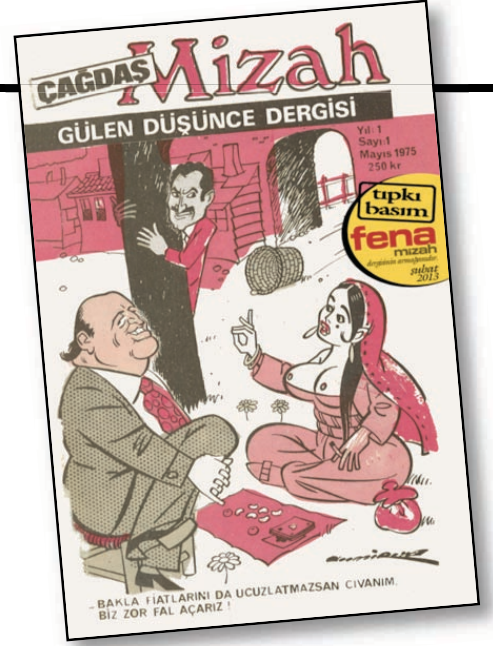
II. Abdülhamit’in İstibdat dönemi, İkinci Meşrutiyet dönemi, Kurtuluş Savaşı dönemi, Cumhuriyet dönemi, 1950’ler, 1970’ler ve sonrası derken, geriye dönüp bakıldığında yüzlerce mizah dergisinin izi görülür.

Bu konuda araştırma yapanların, her nedense listeye dahil etmedikleri iki dergiden de biz söz etmek istiyoruz. Bunlardan bir tanesi “**Çağdaş Mizah**”, diğeri ise “**Çuval**”... Her ikisinin de yayıncısı, çok yakından tanıdığımız bir isim; **Raşit Yakalı**...

“**Çağdaş Mizah**”ın ilk sayı tıpkı basımını, biraz da bu amaçla, balık hafızalara anımsatmak için, bu sayı **Fenamizah**’la birlikte armağan ediyoruz.. Raşit ağabey, Türk mizah tarihine armağan ettiği ilk dergisi “**Çağdaş Mizah**”ın, tıpkı kendi kişiliği gibi mütevazı öyküsünü anlattı.

Ocak ayının soğuk bir salı günüydü. Erdoğan (Başol) abinin, Sultanhamam’daki tarihi dükkanında buluştuk, dergiyi konuşmak için. Yanımda; derginin tıpkı basım örneğinden dijital baskı yaptırıp götürdüm. Raşit ağabey ile Erdoğan ağabeyin, dergiyi ellerine aldıklarında, gözlerindeki o çocuksu sevinci, yaşadıkları o günlerin heyecanını görmek, beni çok duygulandırdı.

Söke’de öğretmenlik yaptığı yıllarda (1963) **Bilge Sanat** isimli bir dergi çıkarmış Raşit ağabey. Yıllar sonra; geldiği İstanbul’da, **Pardon** dergisinde sayfa sekreteri olarak çalışırken de, bir mizah dergisi yayımlamaya karar veriyor. O yıllarda piyasada kendi deyimiyle hep yazılı dergiler varmış. Yazısız karikatürlerden oluşan ve yine kendi deyimiyle, “**gülen düşünce**”yi yansıtan farklı bir dergi olsun istemiş. Bütün imkanlarını zorlamış bu ereği için. O yıllarda **Erdoğan Başol** da büyük destek ve katkıda bulunmuş.

“*Bu düşüncemi açtığımda beni gaza getirdi*” diyor, Erdoğan Başol için. “*Bana, elindeki bütün dergi arşivini açtı, karikatürlerle ilgili ne varsa paylaştı. Benimle aynı heyecanı duyması, işimi kolaylaştırdı, beni iyice beveslendirdi...*”

Ve **Raşit Yakalı**, Fındıkzade’de oturduğu evinde, **Semih Balcıoğlu**’nun kendisine armağan ettiği çalışma masasında, derginin ilk sayısını hazırlamaya başlamış. O dönemin, bilinen teknik imkanları (ya da imkansızlıkları) ile, **Emriye Yakalı**’nın imtiyaz sahipliğinde “**Çağdaş Mizah**” doğmuş. Yıl: 1975. Mayıs ayı...

Kendisine, dergi için Erdoğan abi dışında kimlerden destek gördüğünü, o dönemin ustalarından ilgi görüp görmediğini sorduğumda, bu tür durumlarda yüzünde beliren her zamanki utangaçlığı ve mahcubiyetiyle yanıtlamaya çalıştı. “*Ustalar dediğimiz ağabeylerimizden pek ilgi görmedim. Beni amatör olarak görüyorlardı. Yanlarına yaklaşıp, konusunu bile edemedim. Bir gün, dergiyi matbaadan alıp, hamalın sırtında tabaka kağıtlar, mücellite gidiyordum. Çağaloğlu’nda, Hürriyet Gazetesi’nin önünde Nehar (Tüblek) ağabeye rastladım. Yanında eşi İhsan hanım da vardı. Büyük bir heyecanla, seslendim ve dergiden söz ettim. Umursamaz bir tavırla ‘iyi, iyi’ gibi bir şeyler söyledi. Ben bu arada hamalı durdurup, sırtındaki tabaka kağıtlardan alıp, orada aceleyle katladım. Dergiyi bir görsün istiyordum. Fakat bir de baktım ki; Nehar ağabey eşiyle birlikte çoktan gözden kaybolmuştu. Bunu hatırladıkça üzülürüm.*”

Tabi o günlerde, tüm olumsuzluklara karşın,

• Raşit ağabey ile Erdoğan ağabeyin, dergiyi ellerine aldıklarında, gözlerindeki o çocuksu sevinci, yaşadıkları o günlerin heyecanı görülmeye değerdi... Söyleşi için buluştuğumuzda, ayrıca geçmiş yıllara dair çok şey konuştuk.

Erdoğan Başol:

• “Çağdaş Mizah” dergi fikrini bana açtığında, aynı heyecanı ben de yaşadım. Raşit’in bu heyecanına katılmamak mümkün değildi. Elimden gelen desteği, katkıyı memnuniyetle verdim. Sonraki dergilerde de birlikte, karikatür adına emek verdik, çaba gösterdik.”

kendisini destekleyen, **Erdoğan Bozok**, **Necmi Rıza Ayça** ile içinde yer aldığı, 12 karikatürcüden oluşan “**Birleşik Karikatürcüler Grubu**” olarak, **İsmail Biret**, **Orhan İslimyeli**, **Orhan Enez**, **Orhan Doğu**, **Prof. Yalçın Tüzün**, **Salim Tuncer** gibi çizgileriyle katkı veren isimleri de unutmuyor. 9 sayı çıkabilen derginin kapaklarını çoğunlukla **Necmi Rıza Ayça** çizmiş. Derginin aynı zamanda montajını da yapan Raşit ağabey, bir sayıda yaptığı renklendirme dikkatsizliği yüzünden, Necmi Rıza’nın kapak karikatürünün hatalı çıkmasına sebep olmuş da; **Necmi Rıza** usta, o günden sonra Raşit ağabeye kızmış, küsmüş ve bir daha dergiye çizmemiş...

Türkiye’de mizah dergiciliği dendiğinde, bu konuda yapılan araştırmalar arasında, gerçekleştirilen söyleşilerde, anlı-şanlı (!) sunumlarda çıkardığı dergilerin neden yer almadığı konusuna gelince; **Raşit Yakalı** epey üzüntü duyduğunu belirtiyor ve duygularını şöyle ifade ediyor: “*Ben görevimi yaptım. Arkadaşlarla birlikte bir dönem iyi işler ürettik. Belki de gereği kadar kendimizi duyuramadık. Ya da gereği kadar araştırma yapamamışlardır ki; gözden kaçmışız, dergiden sayılmamışız. ‘Çağdaş Mizah’ ve ‘Çuval,’ Milli Kütüphaneler’in, Devlet Derleme Müdürlükleri’nin kayıtlarına girmiş dergilerdir. Yani sayan, saymıştır. Bilmeyenler, gidip oralardan araştırıp bilgi edinebilirler...*”

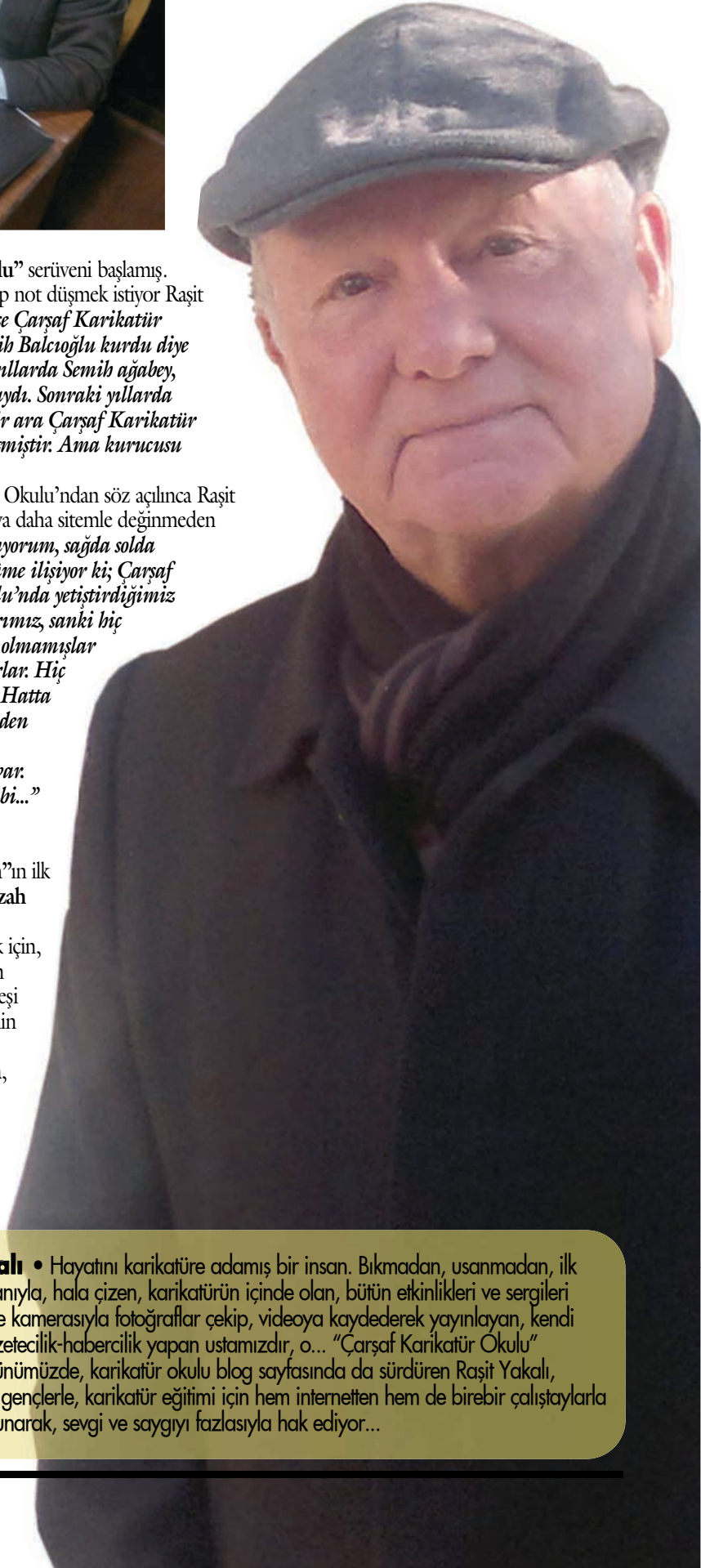
Bu iki dergi serüveni esnasında, ilginç bir olay gelişiyor ve **Hürriyet Gazetesi**’nin o dönem Genel Yayın Yönetmeni olan **Çetin Emeç**, karikatürcü **Bülent Düzgüt** aracılığıyla Raşit ağabeyi çağırıyor ve “*Raşit, güzel işler yapıyorsun, seni takip ediyorum, bizimle çalışır mısın?*” diye iş teklif ediyor. O sıra çalıştığı **Dünya Gazetesi**’ndeki geliri ve konumu, teklif edilenden daha iyi olduğu için, gidememiş **Hürriyet**’e. Fakat 1980 yılında, yeniden teklif alınca bu kez hemen her karikatürcü tarafından bilinen “**Çarşaf**

Karikatür Okulu” serüveni başlamış. Burada da bir dip not düşmek istiyor Raşit ağabey, “*Nedense Çarşaf Karikatür Okulu’nu, Semih Balcıoğlu kurdu diye bilinir. Oysa o yıllarda Semih ağabey, Türkiye dışındaydı. Sonraki yıllarda döndüğünde, bir ara Çarşaf Karikatür Okulu’nu yönetmiştir. Ama kurucusu benim.*”

Çarşaf Karikatür Okulu’ndan söz açılınca Raşit Yakalı, bir konuya daha sitemle değinmeden edemiyor. “*Bakıyorum, sağda solda okuyorum, gözüme ilişiyor ki; Çarşaf karikatür Okulu’nda yetiştirdiğimiz bazı arkadaşlarımız, sanki hiç bizlerle birlikte olmamışlar gibi davranıyorlar. Hiç bahsetmiyorlar. Hatta Gırgır dergisinden yetiştiklerini söyleyenler bile var. Üzüliyorum tabi...*”

“Çağdaş Mizah”ın ilk sayısını, **Fenamizah** okurlarına tıpkı basımını sunmak için, arşivini açan, izin veren ve bu söyleşi vasıtasıyla derginin kısaca öyküsünü anlatan ustamıza, teşekkür ediyor, sevgi ve saygılarımızı sunuyoruz... ■

Raşit Yakalı • Hayatını karikatüre adanmış bir insan. Bıkmadan, usanmadan, ilk günkü heyecanıyla, hala çizen, karikatürün içinde olan, bütün etkinlikleri ve sergileri izleyen, elinde kamerasıyla fotoğraflar çekip, videoya kaydederek yayınlayan, kendi deyimiyle gazetecilik-habercilik yapan ustamızdır, o... “Çarşaf Karikatür Okulu” heyecanını günümüzde, karikatür okulu blog sayfasında da sürdüren Raşit Yakalı, çocuklarla ve gençlerle, karikatür eğitimi için hem internetten hem de birebir çalıştaylarla iletişimde bulunarak, sevgi ve saygıyı fazlasıyla hak ediyor...

VALERY ALEXANDROV Bulgarian cartoonist

by aziz yavuzdoğan

What does a cartoon mean for you? What do you think about cartoon?

The Cartoon like "fly in amber" - frozen picture of a moment in life or the cartoonist like "fly in jar" - no comment.

Does your country appreciate your cartoons? Do you feel satisfied with the interest towards your cartoons?

In Bulgaria like my cartoons. I have more than 250 exhibitions on this year 5.

Do you prefer to draw your cartoons in private or do you draw anywhere?

To Exhibit them anywhere and without charge - in Parliament, in Gabrovo House of Humour etc.

Have you experienced any trouble because of your cartoons? What happened?

Small things - nothing special, even in political cartoons.

What humoristic similarities and differences are there between your country and other countries?

I were a dictatorship / military, political or religious / authors develop in self-censorship, while circumventing they express the "language of Aesop's fables." This makes these schools the best in the world. Glad Turkey and Bulgaria are among the ten best schools in the world cartoon.

Do you think cartoons help to bond the cultural differences among countries?

Date! But slowly. Necessary is to eliminate illiteracy, which easily allows malice and division to reach and communicate humor.

Do you think a cartoonist must contribute to world peace with his/her art?

Compulsory ! Like in gymnastics and figure skating - a compulsory and voluntary program.

What do you think about the international cartoon contests? Please indicate your reasons.

I like them. Play over 100 per year. Rarely win awards because they exude enough time.

Something like the words of Pierre de Coubertin "... it is important to participate. "and ideas.

If you had to draw yourself from another cartoonist's point of view, what humorous details would you add to the cartoon?

Less PC and more freehand with a free brush and paint, but no time.

Please write your thoughts and comments about FENAMİZAH magazine in few words.

Fenamizah magazine design is very balanced product edition for serious laughter or funny magazine for serious. It is beautiful and creates pleasure for the observer, in a word collectors item. Congratulated for which the You, Aziz Yavuzdoğan and your friends !!!

Karikatür sizce nedir? Kısaca bir

tanımlama yapabilir misiniz?

Amber içerisinde bir sinek gibidir karikatür. Karikatürücü de, yaşamın içerisinde donmuş bir resim ya da "kavanozdaki sinek" gibidir. Başka da yorum yok!

Karikatürleriniz yaşadığınız ülkede gereken ilgiyi buluyor mu? Mutlu musunuz?

Bulgaristan'da karikatürlerim beğeniliyor. Bugüne kadar 250'den fazla sergi açtım. Bu yıl ise 5 sergim oldu.

Karikatür çizerken yalnız kalmayı mı tercih edersiniz?

Karikatürlerimi her yerde sergiliyorum zaten, herhangi bir karşılık beklemeden. Gabrovo Mizah Müzesi'nde filan...

Karikatür çizdiğiniz için başınızın belaya

who is it?

born 12.09.1953, first newspapers publication 1973, Technical University 1979, work: cartoon, caricature, animation film etc. Member of Union BG Artists, secretary FECO-BG, with more 200 self exhibitions, Inter/national Awards - cartoons & animation films, Jury, Goodwill Ambassador for Bulgaria of PDH / Party Dobry Humour - Poland. Main Artist of all Folk "Bean Fest" Raduil / Sofia region, organizer ICC "Mussel & Fish" BULGARIA.

kimdir?

Valery Alexandrov 1953 doğumlu Bulgar karikatürist. İlk çalışmaları 1973'te yayımlandı. 1979 Teknik Üniversite mezunu. Ulusal Bulgaristan Sanatçılar Birliği ve FECO-BG üyesi. 200'den fazla kişisel sergi açtı. Ulusal ve uluslararası ödülleri var. Karikatür yarışmalarında jüri üyelikleri yaptı. "Party Dobry Humour" Polonya iyi niyet elçisi.

girdiği oldu mu? Böyle bir problem yaşıyorsanız lütfen kısaca anlatın. Küçük şeyler yaşandı, politik karikatürlerim nedeniyle. Çok özel şeyler değil.

Ülkenizdeki mizah anlayışı ile dünyadaki mizah anlayışı arasında ne gibi evrensel benzerlikler var?

İfade özgürlüğü sorunu (askeri, siyasi, dini meseleler) sanırım her yerde farklı biçimde de olsa aynı. Karikatür biraz da Ezop'un fabl dili gibidir ve Bulgaristan ile Türkiye bu konuda en iyiler arasındadır.

Sizce karikatürün uluslararası kültür farklılıklarını birleştirici bir gücü var mıdır?

Bu tarihi bir gerçekliktir. İnsanlar arasındaki, kültür arasındaki bazı kin ve ayrımcılığı, cehaleti ortadan kaldırmak kolay olmasa da yavaş yavaş iletişim kurulacaktır.

Karikatürünün çizgileriyle, dünya barışına ve tüm dünya haklarının kardeşliğine katkı sağladığına ya da böyle bir amacı olması gerektiğine inanıyor musunuz?

Zorunlu ve gönüllü bir görevdir bu. Jimnastik yapmak ve artistik patinaj gibi bir şeydir.

Uluslararası karikatür yarışmaları hakkında olumlu ya da olumsuz görüşleriniz nelerdir?

Yarışmaları seviyorum. Sanıyorum yılda yüzlerce yarışma var. Ödül kazanmak için ter dökmek gerekiyor. Fakat, Pierre de Coubertin'in dediği gibi aslında önemli olan katılmak ve fikirlerini paylaşmaktır.

Eğer bir başka karikatürcü gözüyle çizmeniz gerekirse, kendinizi hangi komik yanlarınızla ifade ederdiniz?

Bilgisayar tekniğini çok az kullanarak, gerçek bir fırça ve boyama ile her zaman daha özgür bir çizim.

FENAMİZAH hakkında bir kaç cümleyle düşünceleriniz?

Fenamizah'ın dergi tasarımı çok iyi ve çok dengeli. Ciddi bir çalışma. Eğlenceli ve düşündürücü karikatürler. İzleyenler açısından zevk yaratıyor. Aziz Yavuzdoğan'ı ve arkadaşlarını kutluyorum... ■

VALERY ALEXANDROV - Bulgaria

CZESLAW PRZEZAK Polish cartoonist

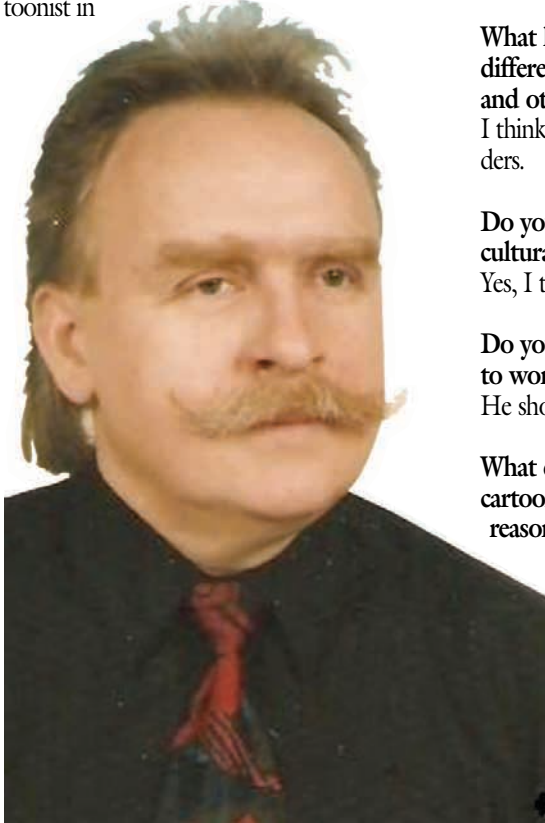
by aziz yavuzdoğan

What does a cartoon mean for you? What do you think about cartoon?

Drawing is my life passion.

Does your country appreciate your cartoons? Do you feel satisfied with the interest towards your cartoons? Interest of cartoonist in

Poland is very low.

Do you prefer to draw your cartoons in private or do you draw anywhere? I like to draw at home.

Have you experienced any trouble because of your cartoons? What happened? I've never had any problems, because of my cartoons.

What humoristic similarities and differences are there between your country and other countries? I think that humor and satire know no borders.

Do you think cartoons help to bond the cultural differences among countries? Yes, I think so.

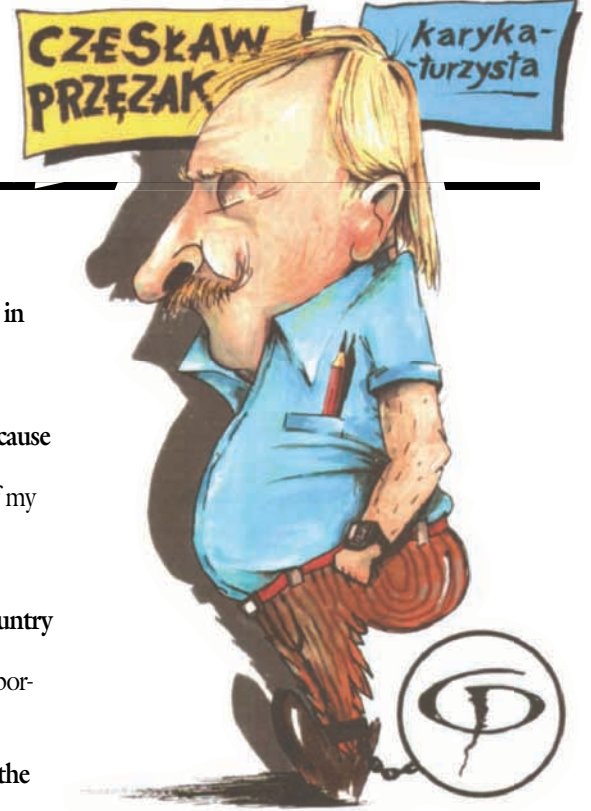
Do you think a cartoonist must contribute to world peace with his/her art? He should but cant be forced the artist

What do you think about the international cartoon contests? Please indicate your reasons.

This is a wonderful thing, this is the essence of satire.

If you had to draw yourself from another cartoonist's point of view, what humorous details would you add to the cartoon?

Trend in drawing satire sometimes

make my upset cartoons becomes more like pictures and graphics, in my opinion it's wrong direction.

Please write your thoughts and comments about FENAMİZAH magazine in few words.

All over the world we can see lack of satirical writings as well in Poland. Fenamizah is very good. I'm glad that it was created.

Karikatür sizce nedir? Kısaca bir tanımlama yapabilir misiniz?

Karikatür benim için bir tutkudur.

who is it?

Born in Wrocław (09.04.1952).

Press debut: year 1986 „Karuzela „ & „Eulenspiegel „

Cooperation : of about 15 magazines such as Gazeta Wrocławska Skrzydlata Polska, Karuzela, Tygodnik Solidarność.

Exhibitions : I attended in many national exhibitions as though prestigious "Satyrykon" in Legnica and many others foreign exhibitions in Bulgaria, Belgium, Czech Republic, England, Turkey, Romania, Russia, Iran, Syria, France and USA.

Awards & distinctions: Kaktus 89 - distinction, Janowo 89 - I prize, Bełchatów 89 - distinction, Wrocław 99 - distinction, Satyrykon 2010 - award of Director of The Warsaw Museum of Caricature, 30th International Nasreddin Hodja Cartoon Contest 2010 - Special Prize of Turkish Radio Television Company, Manufaktura Satyry - Żyrardów 2011 - award of Żyrardów President's.

Hobby : besides cartoon I cultivate oil and pastel painting, my second great passion is aviation - fighters from World War I and gliding, the third - melee weapon, polish sabers, and another - mountains.

Other : my works are signed with the sign

Solo exhibitions : A large exhibition - ear 1994 Wrocław in „Gallery in the attic" which was organized by Mrs. Krystyna Strużyna-Kunecka / artist sculptor /.

kimdir?

1952 Wrocław (Polonya)

doğumlu. İlk çalışmaları

1986'da "Karuzela" ve

"Eulenspiegel" gazetelerinde

yayımlandı. Bir çok dergide çizdi.

Bulgaristan, Belçika, Çek

Cumhuriyeti, İngiltere, Türkiye,

Romanya, Rusya, İran, Suriye,

Fransa ve ABD'de ki bir çok

uluslararası yarışma ve sergilere

katıldı, bir çok ödül kazandı.

Karikatürün yanı sıra yağlı boya

ve pastel resim çalışmaları da

yapan sanatçı bu konuda da

bazı sergilere katıldı.

Karikatürleriniz yaşadığınız ülkede gereken ilgiyi buluyor mu? Mutlu musunuz?

Ülkemde karikatüre ve karikatürcüye ilgi oldukça düşüktür.

Karikatür çizerken yalnız kalmayı mı tercih edersiniz?

Evimde çizmeyi seviyorum.

Karikatür çizdiğiniz için başınızın belaya girdiği oldu mu? Böyle bir problem yaşadysanız lütfen kısaca anlatın. Herhangi bir sorun yaşamadım.

Ülkenizdeki mizah anlayışı ile dünyadaki mizah anlayışı arasında ne gibi evrensel benzerlikler var?

Mizahın, hicvin bir sınırı olmadığını düşünüyorum.

Sizce karikatürün uluslararası kültür farklılıklarını birleştirici bir gücü var mıdır?

Evet. Aynı fikirdeyim.

Karikatürcünün çizgileriyle, dünya barışına ve tüm dünya haklarının kardeşliğine katkı sağladığına ya da böyle bir amacı olması gerektiğine inanıyor musunuz?

Evet öyle olmalı. Ancak bu konuda tercihlere de saygı duyulmalı.

Uluslararası karikatür yarışmaları hakkında olumlu ya da olumsuz görüşleriniz nelerdir?

Bu harika bir şey. Yarışmalar mizahın özüdür.

Eğer bir başka karikatürcü gözüyle çizmeniz gerekirse, kendinizi hangi komik yanlarınızla ifade ederdiniz?

Karikatür barta yapmaktır. Bazı portre çizimlerde genel eğilim grafik çizimler olarak görülüyor. Bence bu yanlış.

FENAMİZAH hakkında bir kaç cümleyle düşünceleriniz?

Polonya da dahil tüm dünyada bir mizah dergiciliği eksikliği görülüyor. Fenamizah çok iyi. Onun yayımlanmış olması bizler açısından sevindirici. ■

CZESLAW PRZEMIAK - Poland

N E X T :

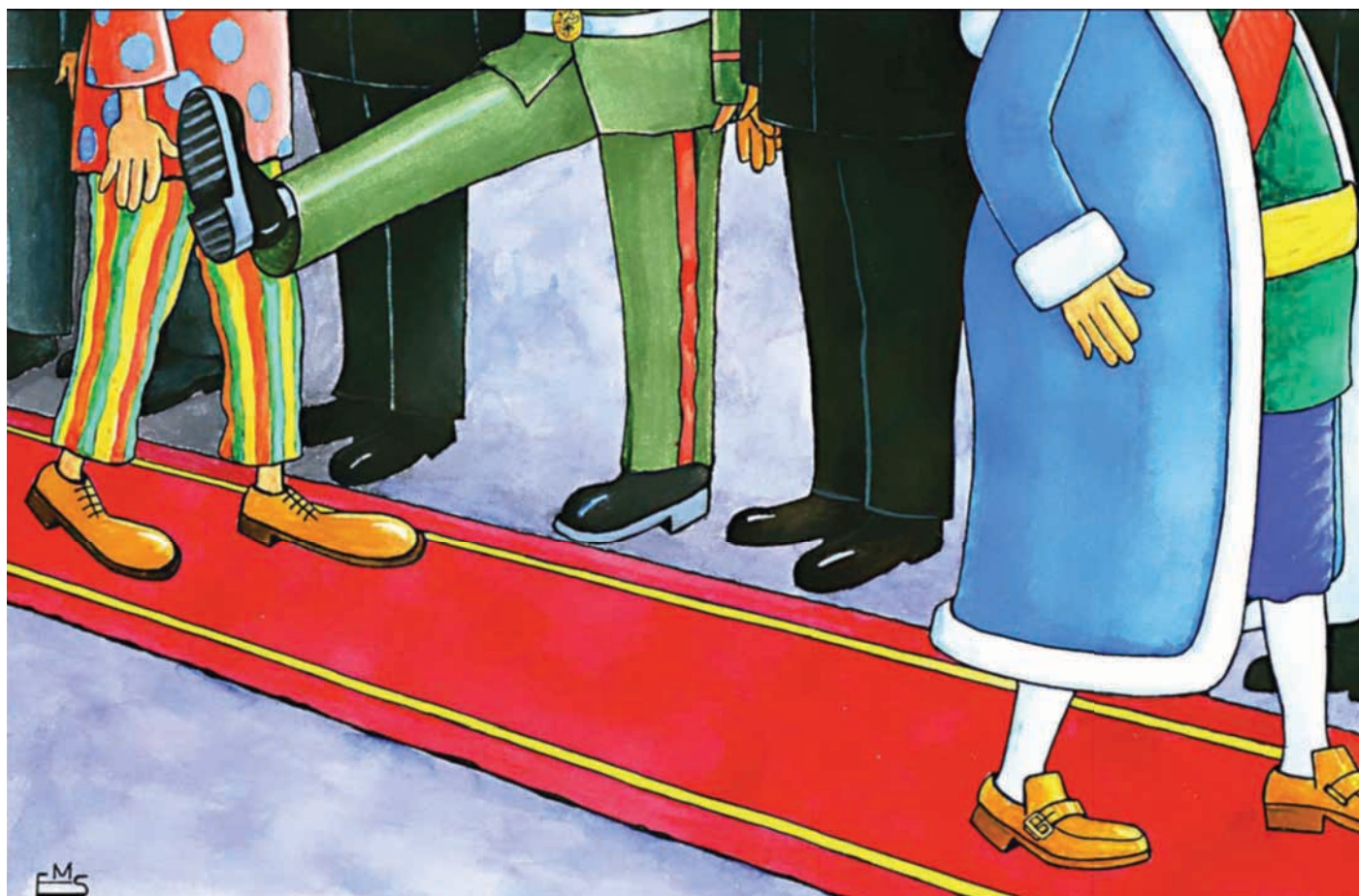
Juli Sanchis Aguado
Spanish Cartoonist

Ivailo Tsvetkov
Bulgarian
Cartoonist

WESAM KHALIL - Egypt

MAKMUD ESHONQULOV - Uzbekistan

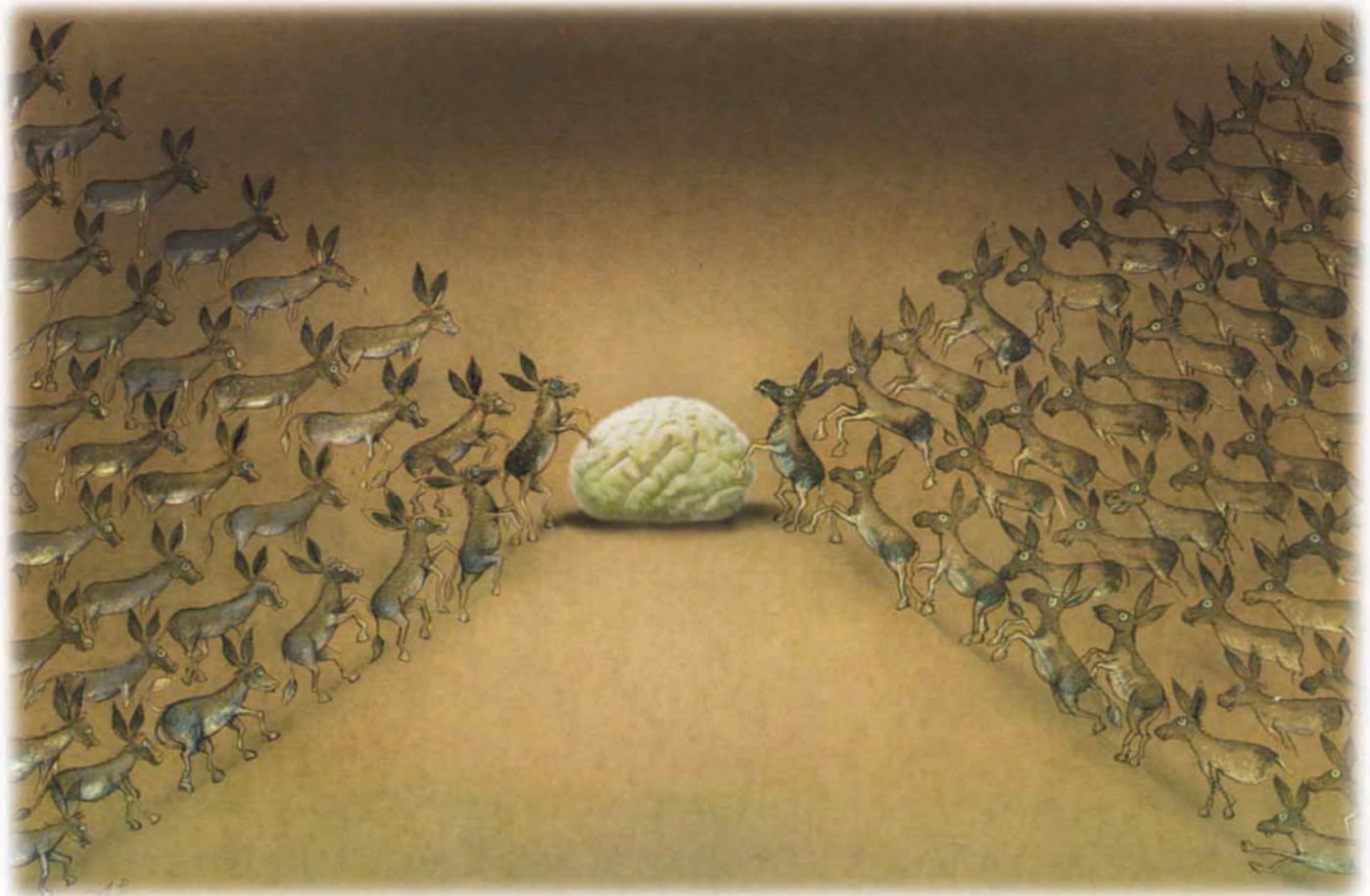
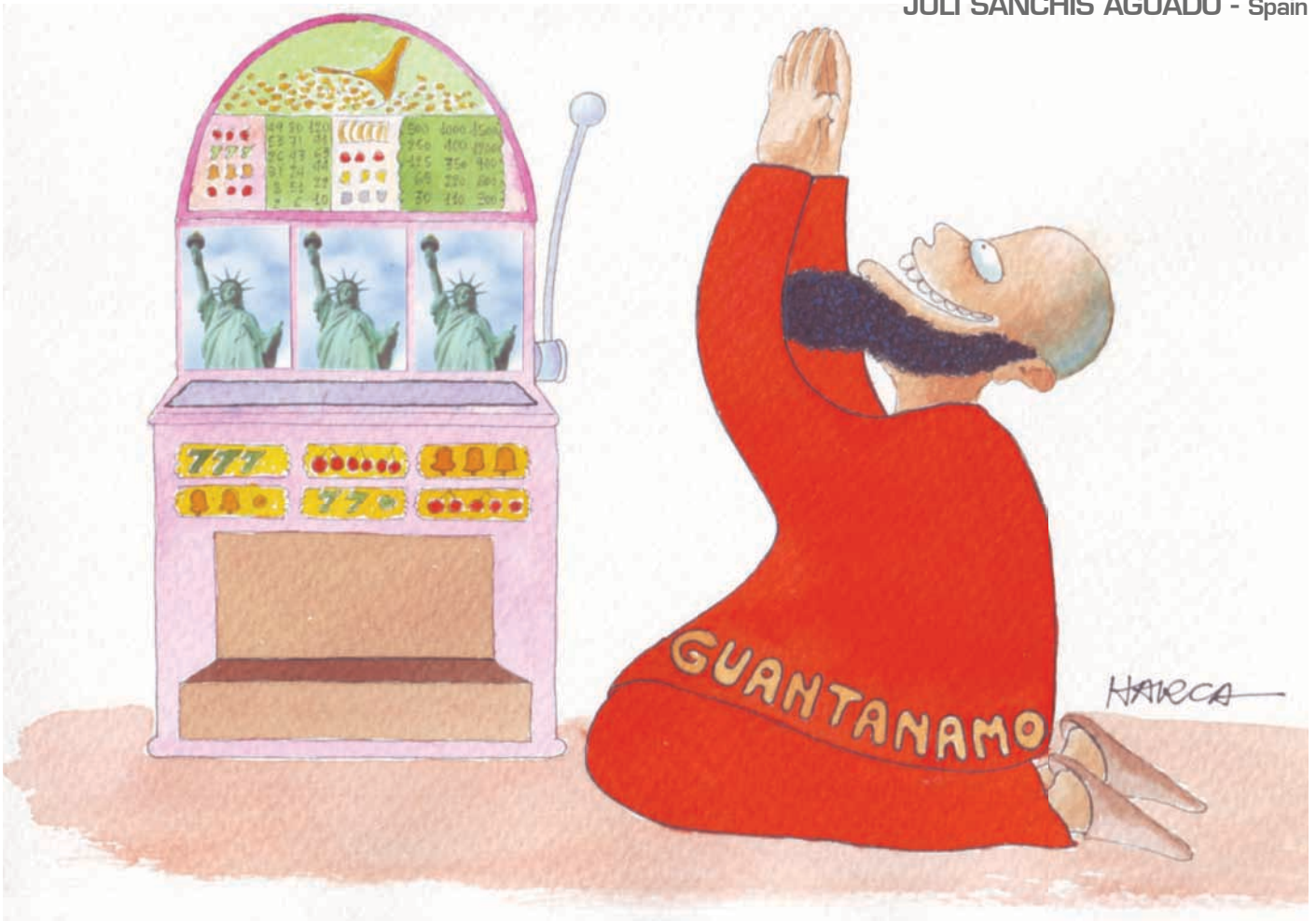
JIRI SRNA - Czech Republic

DAMIR NOVAK - Croatia

HULE HANUSIC - Austria

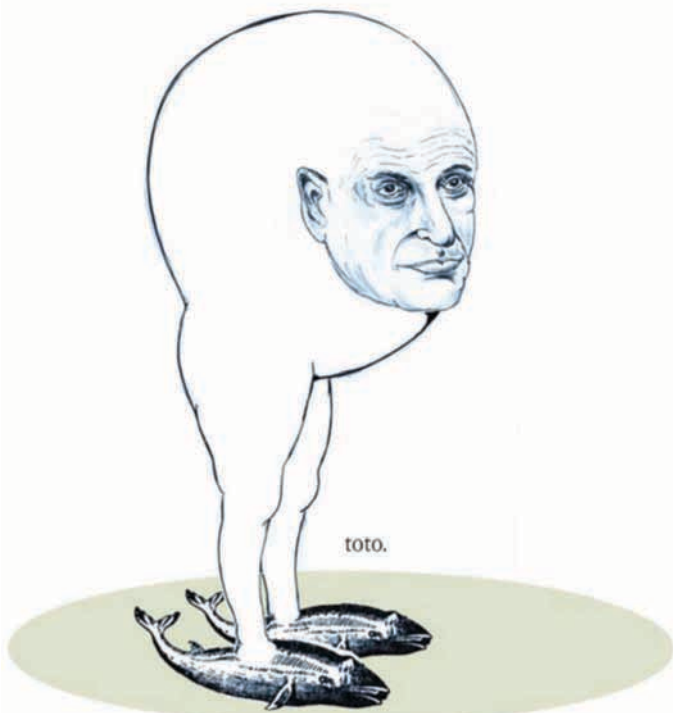
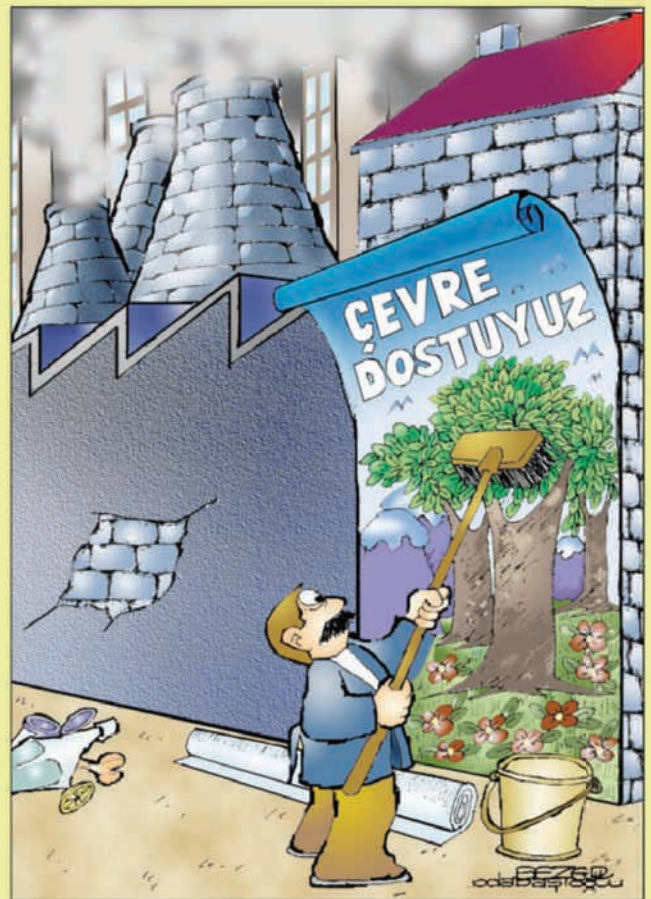
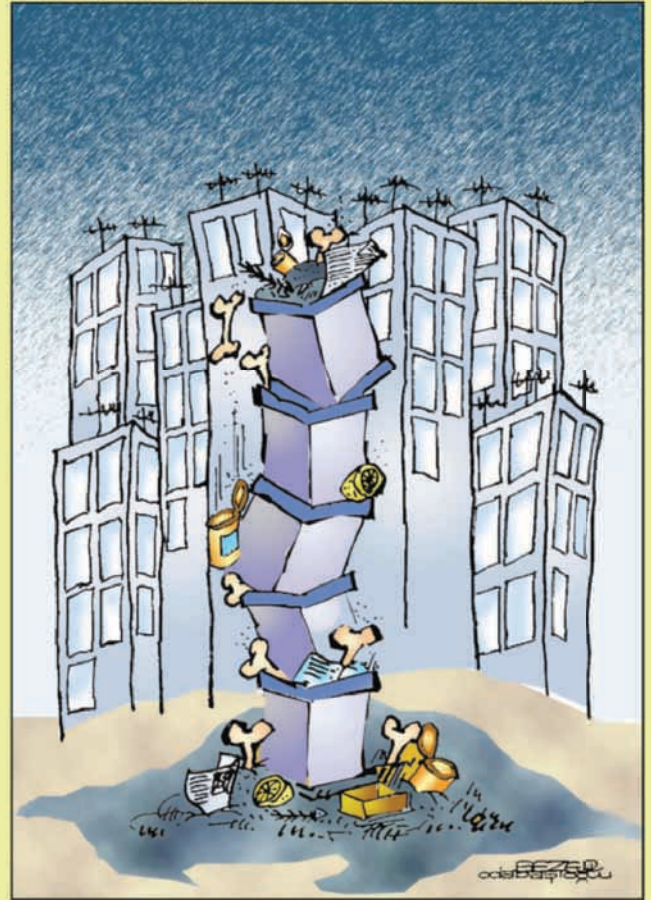
ALI DIVANDARI - Iran

IVAILO TSVETKOV- Bulgaria

ÇEVRE Mİ, O DA NE?

sezer odabaşıoğlu

« esféricojuez con zapatos cetácicos »

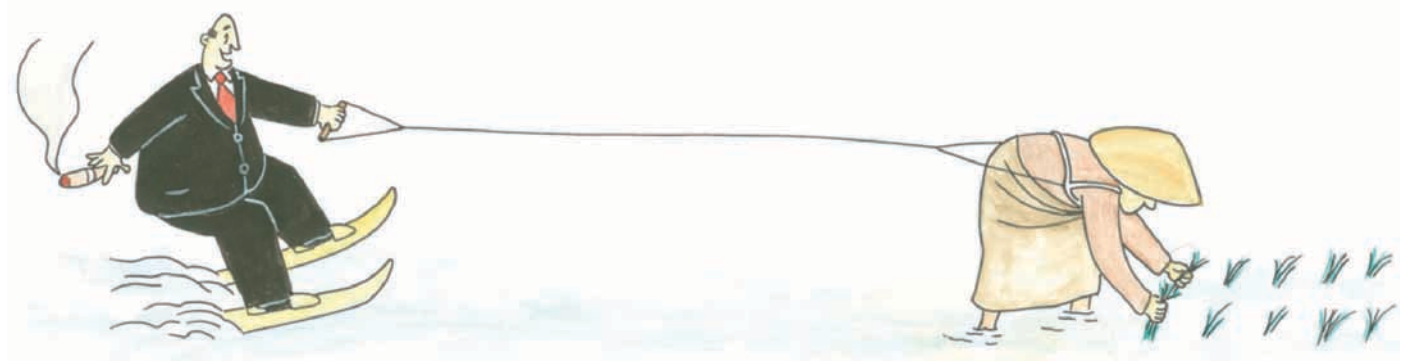
EL TOTO - Argentina

MILENKO KOSANOVIC - Serbia

EVZEN DAVID - Czech Republic

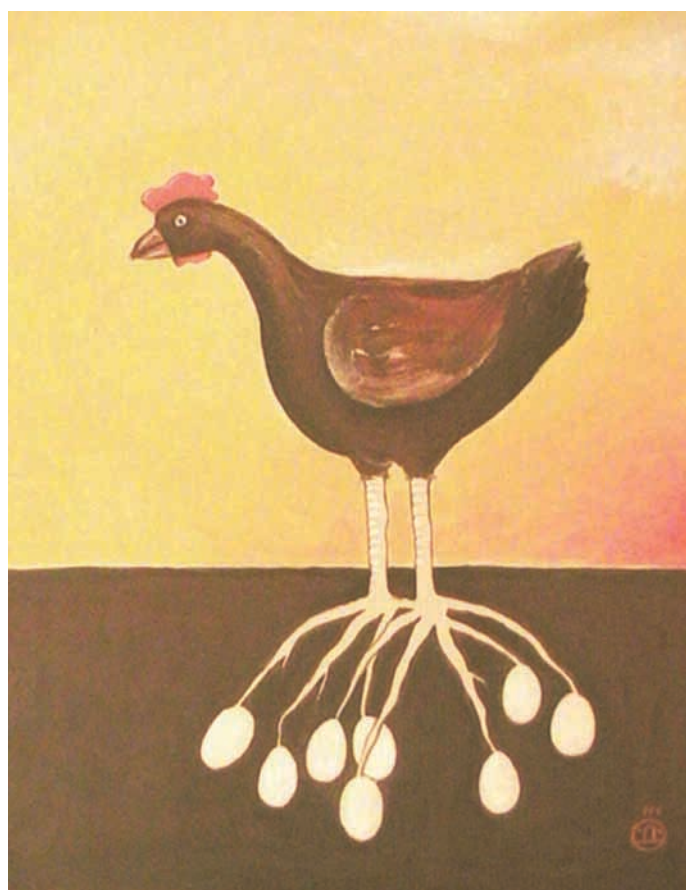

ISTVAN KELEMEN - Hungary

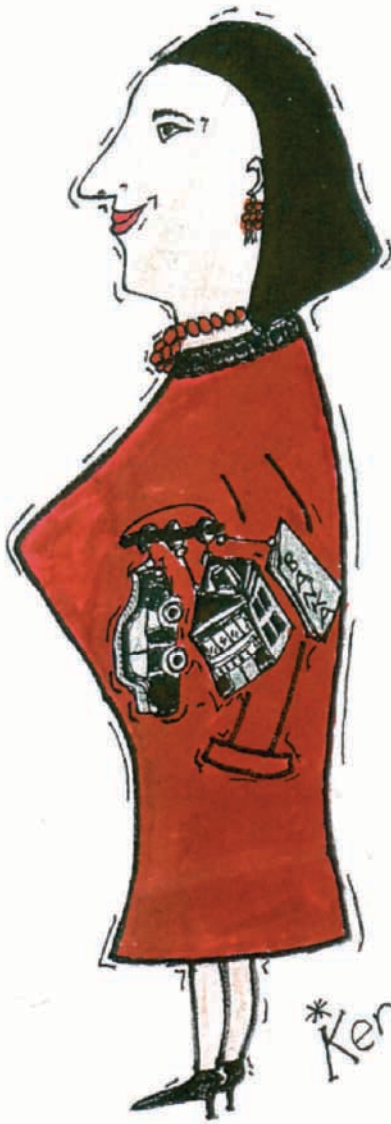

ANATOLIY STANKULOV - Bulgaria

DARKO DRLJEVIC - Montenegro

ISMAIL KERA - Czech Republic

RAQUEL ORZUJ - Uruguay

MILAN ALASEVIC - Slovenia

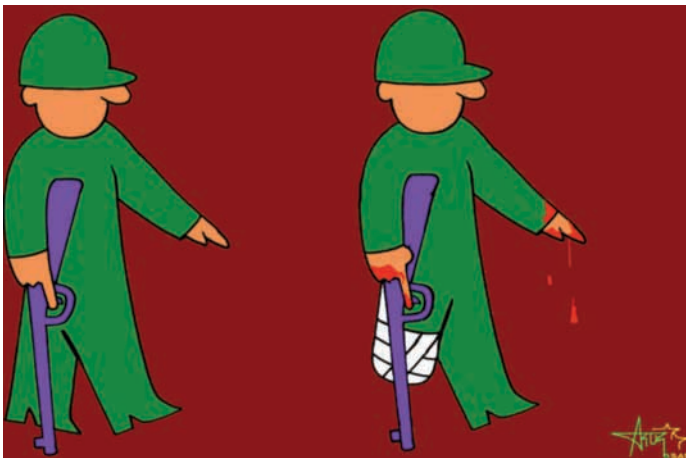

“İçini dökmekten vazgeçmeyen
gneřti ancak...”

“Eldekinin yetmediđine
ayaklar yetiřir bazen...”

“Konuşmak için hissetmenin, anlamak için dinlemenin gerekli
olduğu yerde ancak, dost, diyebildiđin bulunur...”

ARTURO ROSAS - Mexico

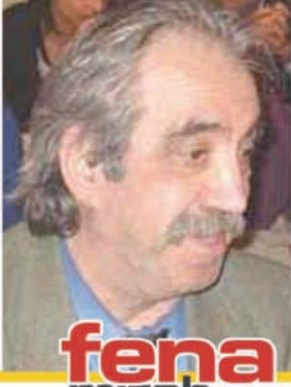
MARINA GORELOVA - Belarus

ZORAN GROZDANOVSKI - Macedonia

BV PANDURANGA RAO - India

Rene Hoviv (Armenian-French)

Ermeni asıllı sanatçı 1929 Viyana doğumlu. 1947'de ailesi ile anavatanına döndü. Sovyet rejiminin sürgünüyle Sibirya'ya gittiler. 1956'da Erivan'a döndüler ve Moskova'da karikatür çizmeye başladı. 1964 yılında Fransa'ya yerleşti ve orada 2005 tarihinde vefat etti. Dünyaca tanınmış bir karikatürcüdür. Sayısız ödülleri vardır. Fransa'daki Kirpi, Paris-Match gibi ünlü dergilerde çizdi. Türkiye'de de bilinen bir karikatürcüdür.

Hoviv, was born in 1929 in Vienna, in the Isère. In 1946 he entered the Beaux-Arts de Lyon and published his first comics. In 1964, back in France, he sees his drawings published soon in The Hedgehog, Paris-Match, Lui, Ici-Paris, Elle, etc.. His cartoons are published in many countries. He has received numerous international awards and exhibited regularly throughout Europe. He has published this day twenty-six albums worldwide. Death May 27, 2005 at his home in Clamart.

dünyadan
eski
ustalar..

old master
cartoonists
from around the world

- Antoine
que fais-tu
en caleçon?

- Sen
benim iç
çamaşımla
ne yapıyorsun
Antoine?

PORTRELER

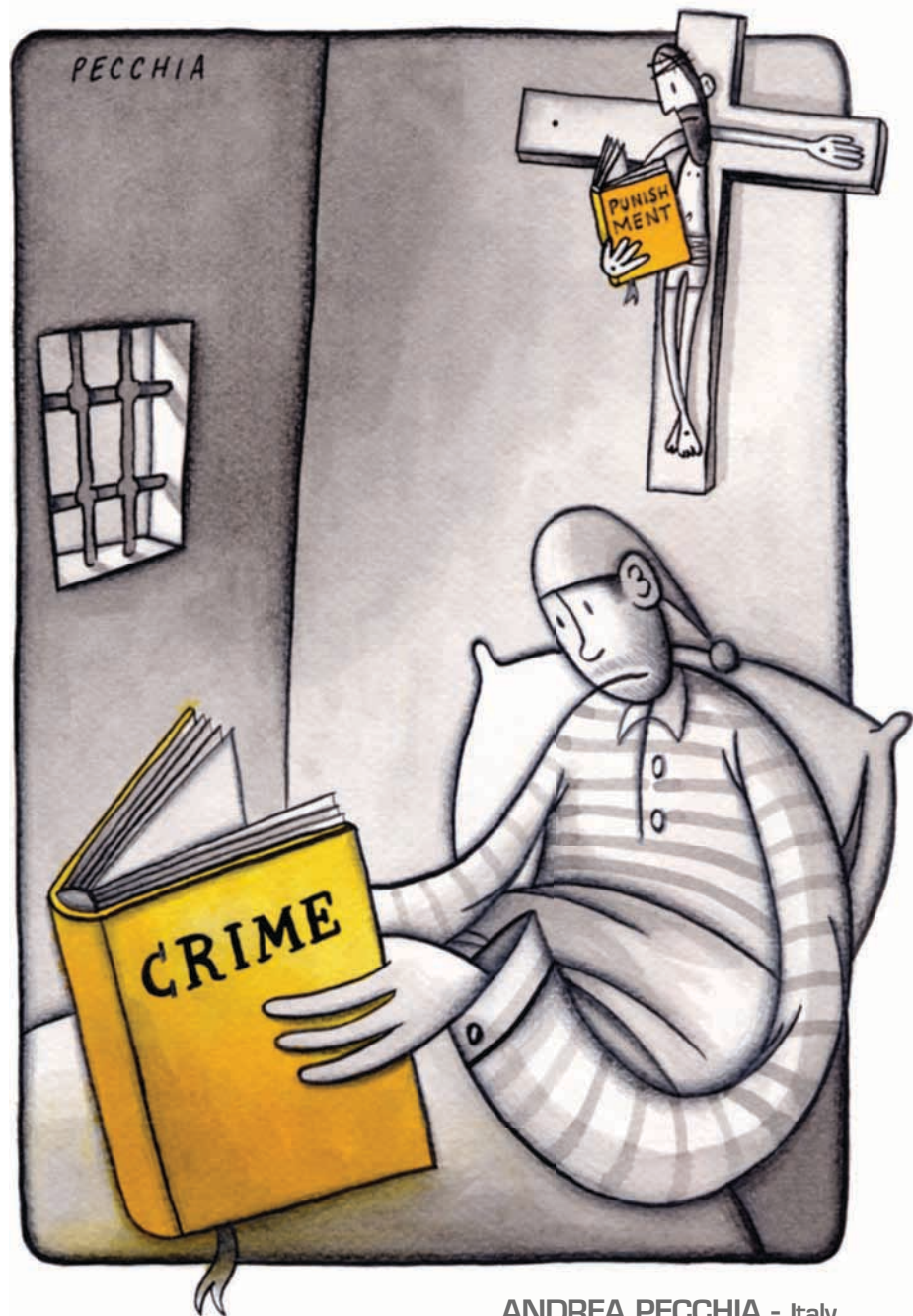
Juri Kosobukin

WILLEM RASING - Netherland

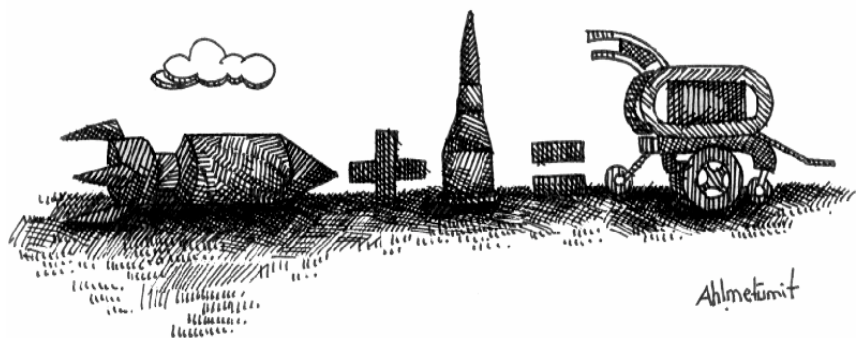

Juri Kosobukin

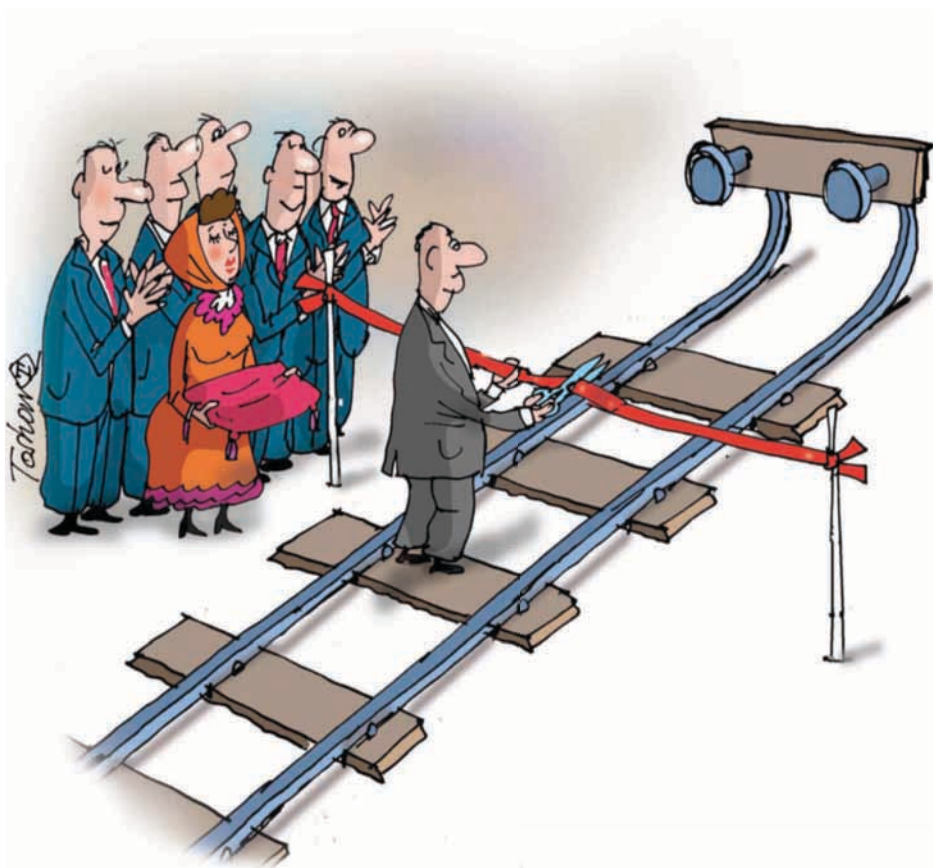
ARTURO ROSAS - Mexico

ANDREA PECCHIA - Italy

AHMET ÜMİT AKKOCA - Turkey

TOSO BORKOVIĆ - Serbia

HASAN EFE - Turkey

VICTOR CRUDU - Moldova

ŞAKA GİBİ

garip ama gerçek olaylar...

Türkücü Türüt'ün, "Lamba Kafa"sı...

Rize'de sahne aldığı programda espri yapmaya çalışan İsmail Türüt'ün "Lamba Kafa" şeklinde seslendiği kişi başsavcı çıktı. Yargıtay'a kadar giderek özür dileyen türkücü, özrü kabahatinden büyük olduğu için kendini affettiremedi. Türüt'ün "Bizim oralarda saygın kişilere lamba kafa denir" açıklaması hemşehrisi olduğunu bilmediği başsavcıyı daha da kızdırdı. Memleketi Rize'de özel bir gecede sahne alan İsmail Türüt, protokol masasını horon tepmeye davet etti. Tanıdığı isimleri "Sayın valim, sayın milletvekilim" şeklinde saygılı bir üslupla sahneye çağırarak Türüt, aynı masada oturan başsavcıyı tanıyamadı ve kelliğine gönderme yaparak "Üy, lamba kafa sen de

gel" dedi. Ankara ziyaretinde Yargıtay'a giderek "Lamba kafa" dediği savcıdan özür dilemek istedi ama işleri daha da karıştırdı. Başsavcı, eğilip bükülerek "Efendim, siz benim sözlerimi anlamadınız. Bizim memlekette önde gelen saygın isimlere 'lamba kafa' denir" diyen Türüt'ü "Ben de Hopa'lıyım. Kimi kandırıyorsunuz? Özrü kabahatinden büyük. Asabımı bozmadan çık git" sözleriyle odasından kovdu. (20.04.2005, haberturk.com)

Canlı yayında tüpçü...

Trabzon'da yerel Akça Televizyonu'nda haftada bir yayınlanan "Müzik Ziyafeti" programını hazırlayan mahalli sanatçı İsa İlhan, geçen haftaki programında Temel fıkralarını aratmayan bir sürprizle karşılaştı. Her programında olduğu gibi izleyici istekleri almaya başlayan İlhan, canlı telefon bağlantıları yapmaya başladı. Bir kaç telefondan sonra bir bağlantı daha yapan ve türkü isteği almayı bekleyen İlhan, "İsa abi, ben sizin mahalledeki tüpçü Rıfat. İstedğin tüpü eve götürdük fakat patron, 'veresiye olmaz, parasını alın' dedi. Şimdi dükkânda'yız. Televizyonda seni görünce bunu söylemek için aradım" sözlerini duyunca şoke oldu. Neye uğradığını şaşırarak İsa İlhan programa beş dakika reklam arası verdi. (11.03.2004, hurriyetim.com)

MARK LYNCH - Australia

TURAL HASANLI - Azerbaijan

ARAMIZDAN AYRILANLAR...

Mart ayında yitirdiğimiz Türk karikatürünün ustalarından Aydın Aliustaoglu, Mim Uykusuz, Necmi Rıza Ayça, Nihar Tüblek, Turhan Selçuk, Bülent Düzgüt, Hüseyin Mumcu, Burhan Solukçu ve Mustafa Eremektar'ı sevgi ve saygıyla anıyoruz...

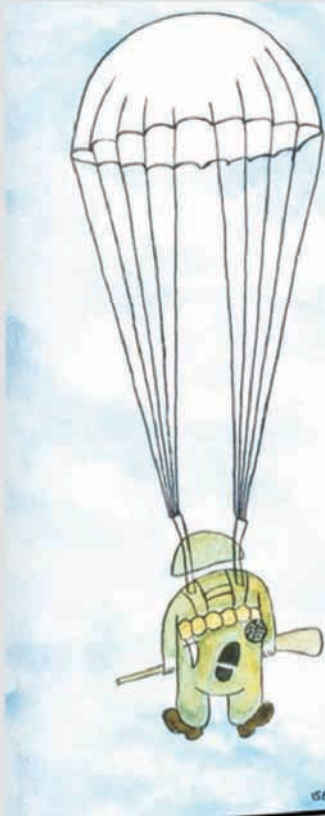

PHOTO: CHRISTIAN INDUS

SEMİRAMİS AYDINLIK
(1930-28 Mart 2008)

1930 Kırşehir doğumlu Semiramis Aydınlık, 50'li yılların ilk Türk bayan çizirlerindendir. Aydınlık'ın karikatür ve çevirileri Türkiye'de Dolmuş, Taş, Akbaba, Karikatür adlı mizah dergilerinde yayınlandı. 1963'te Almanya'ya yerleşti. Yaşamının son günlerine kadar Berlin'de yayınlanan Zitty adlı dergide çalışmalarını yayınladı. 28 Mart 2008 tarihinde Berlin'de vefat etti. Aydınlık'ın Cenazesi 2 Nisan 2008 Çarşamba günü İstanbul'da toprağa verildi...

Semiramis Aydınlık'ın, Bild'de yayınlanan bir karikatürü. (Ocak, 2003)

GEÇMİŞ ZAMAN OLUR Kİ...

Yandaki fotoğrafta Semiramis Aydınlık, kendi kuşağı karikatürcü arkadaşlarıyla... Soldan sağa, Tonguç Yaşar, Yalçın Çetin, Semiramis Aydınlık, Ferit Öngören, Orhan Enez, Yurdağün Göker, Nihar Tüblek, (fotoğraf: Yurdağün Göker'in Arşivinden, 15 Mayıs 1958)

OZAN SOYDAN - Turkey

MUAMMER KOTBAŞ - Turkey

ALEXANDER DUBOVSKY - Ukraine

fena duvar

Ağzınla
kuş tutsan,
kışınla
bıraktırırlar!..

PARAYI VEREN
DÜDÜĞÜ ÇALAR,
DÜDÜĞÜ ÇALAN
İSLİĞİ DA ÇALAR!

Elini Veren
Kolunu da
vermeyi
göze almıştır...

KOMŞU, KOMŞUNUN
DEDİKODUSUNA
MUHTAÇTIR...

KIRLISI VAR
KIRSIZI VAR..
..deme sakın
"KIRR" ÇIKAR!..

Aziz YAVUZDOĞAN (5. İzmir Türkçe Günleri Karikatür Sergisi, -2006, Hürriyet Gazetesi İnsan Kaynakları eki-2010)

Mustafa BİLGİN (Aydınlık Gazetesi-12.2.2013)

Siyah Beyaz Kitap Karikatür Kütüphanesi'nden..

basit yöntemlerle ve örnekleriyle, alıştırma çizim tekniği ve bilgilendirme kitabı...

Nasıl Karikatür Çizebilirim?

aziz yavuzdoğan

Kayışdağı mah.
Baykal Sok. No.50/1
Ataşehir, İstanbul
Tel.-Fax: 0216-660 10 53
www.siyahbeyazyayinevi.com

Tüm seçkin
kitaplarında
ve internet
üzerinden
satış yapan
kitap
sitelerinde.

aziz yavuzdoğan tin ve ten

sevdiğim hayatta, ölüm dedikodu üretir...

Çizgilerinin yanı sıra uzun yıllardır yazınsal çalışmaları da bulunan karikatürist Yavuzdoğan, "şir izleri" diye tanımladığı ve varoluşu, aşkı, şehveti, ölümü sorguladığı kitabında, ruh ile beden derin "gel-git"lerini yansıtır...

TİN ve TEN
"sevdiğim hayatta, ölüm dedikodu üretir..."
(şir izleri)
Siyah Beyaz Kitap
14.5x21 / 64 s.
ISBN: 978-994-4490-01-6

SIYAH
BEYAZ

kültür, sanat ve edebiyat dergisi

3 ayda bir
yayınlanır...

SIYAH BEYAZ YAYINCILIK ve DAĞITIM
E-posta: siyahbeyazkitap@gmail.com
Facebook: Siyah Beyaz Yayıncılık
www.siyahbeyazyayinevi.com

SB
KİTAP

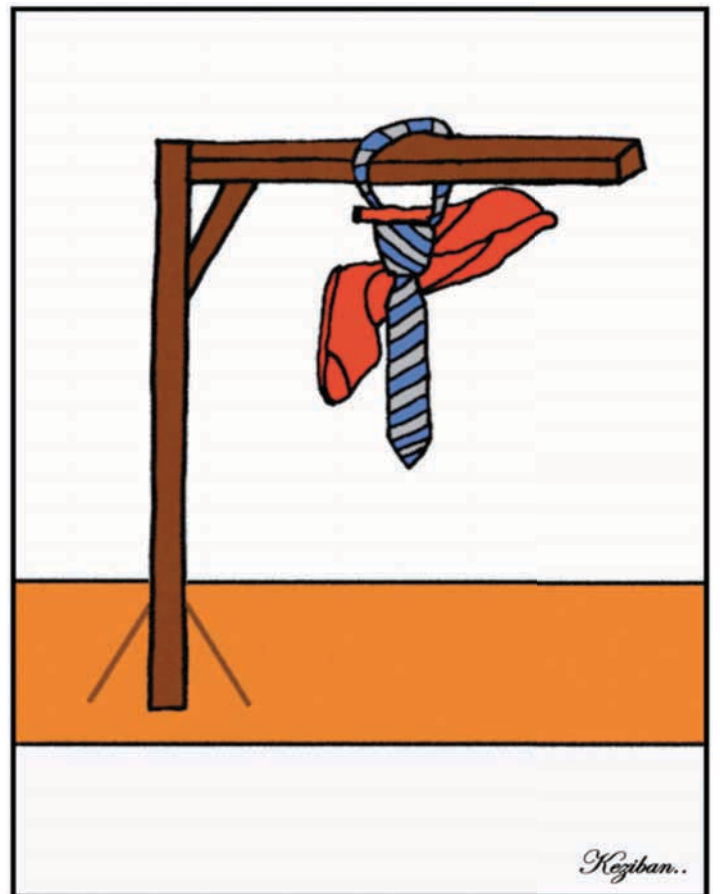

BÜLENT KARAKÖSE

'den 33. sanat yılı münasebetiyle

keziban özkol ÇORAP SÖKÜĞÜ

YARIŞMALAR

KUM
СРЕПНА НОВА
2013.

СРЕБИЈА СЕ БРАНИ ЛЕПОТОМ,
А КРУШЕВАЦ ЗЛАТНОМ КАЦИГОМ

**21st International Golden Helmet
Cartoon Contest Serbia**
<http://www.kck.org.rs/>

FAX FOR PEACE
FAX FOR TOLERANCE

<http://www.faxforpeace.eu/>

**MUSEUM HOUSE OF
HUMOUR AND SATIRE**

**21th INTERNATIONAL BIENNIAL
OF HUMOUR AND SATIRE IN THE
ARTS GABROVO 2013**
humorhouse.globcom.net

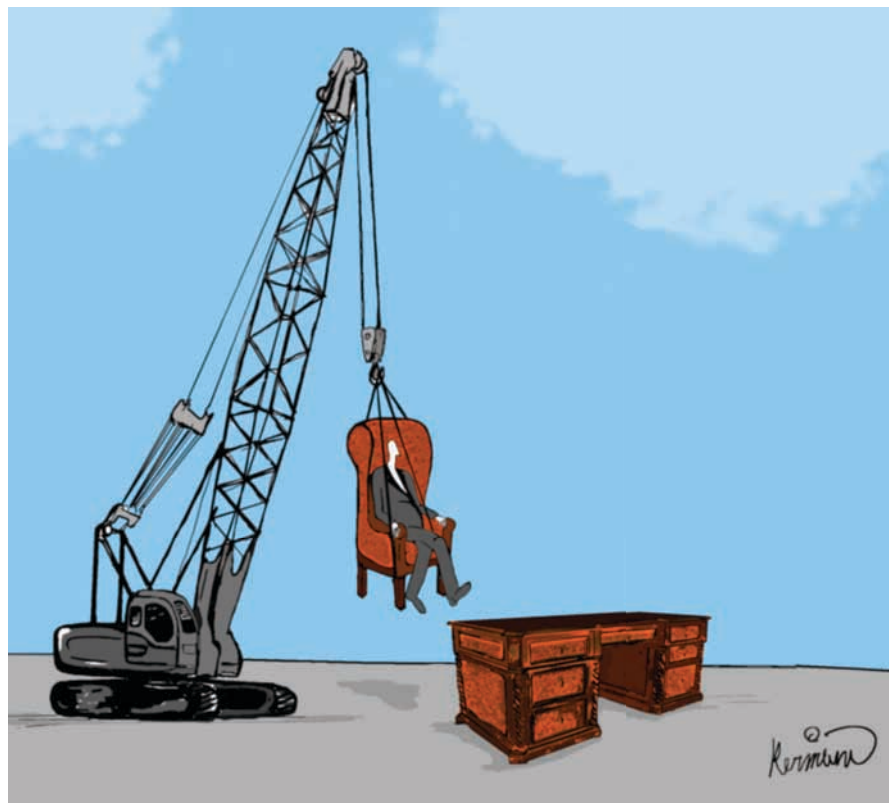
**XV15th2013
PortoCartoon
WorldFestival**

15th PortoCartoon World Festival13
www.cartoonvirtualmuseum.org

BORDER 4th
International
Cartoon
Competition
Berlin 2013
www.limes-net.com

**MAGYAR JÉGKORONG SZÖVETSÉG
85
JUBILEUM**

Icehockey Cartoon Contest Hungary
www.icehockey.hu

VAHID KERMANI- Iran

EDUARDO CALDARI - Brasil

**33rd INTERNATIONAL
NASREDDIN HODJA
CARTOON
CONTEST**

www.karikaturculerdernegi.com

Karikaturcüler
Derneği
The Association of
Cartoonists

• AN KE YU (China)

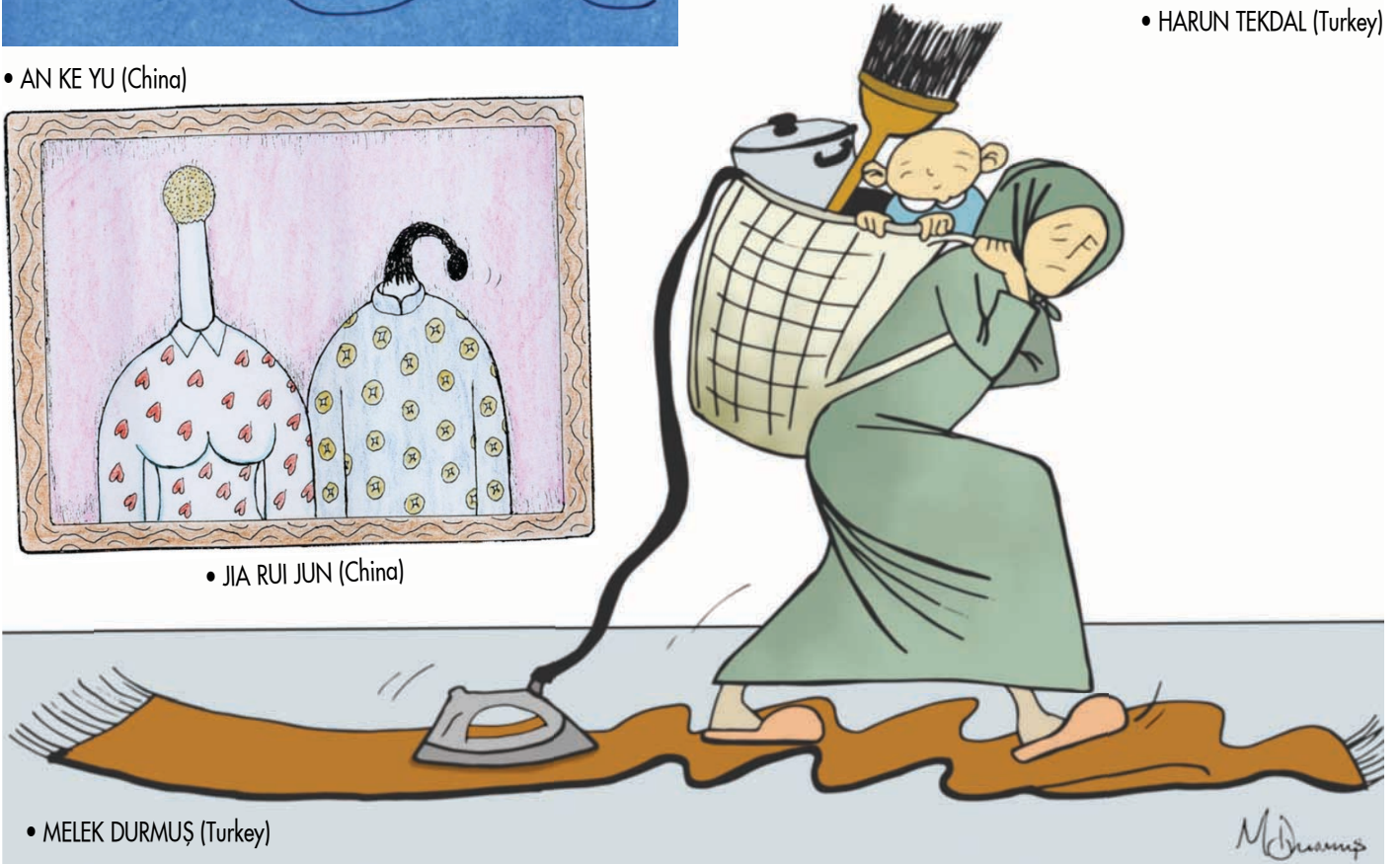
• JIA RUI JUN (China)

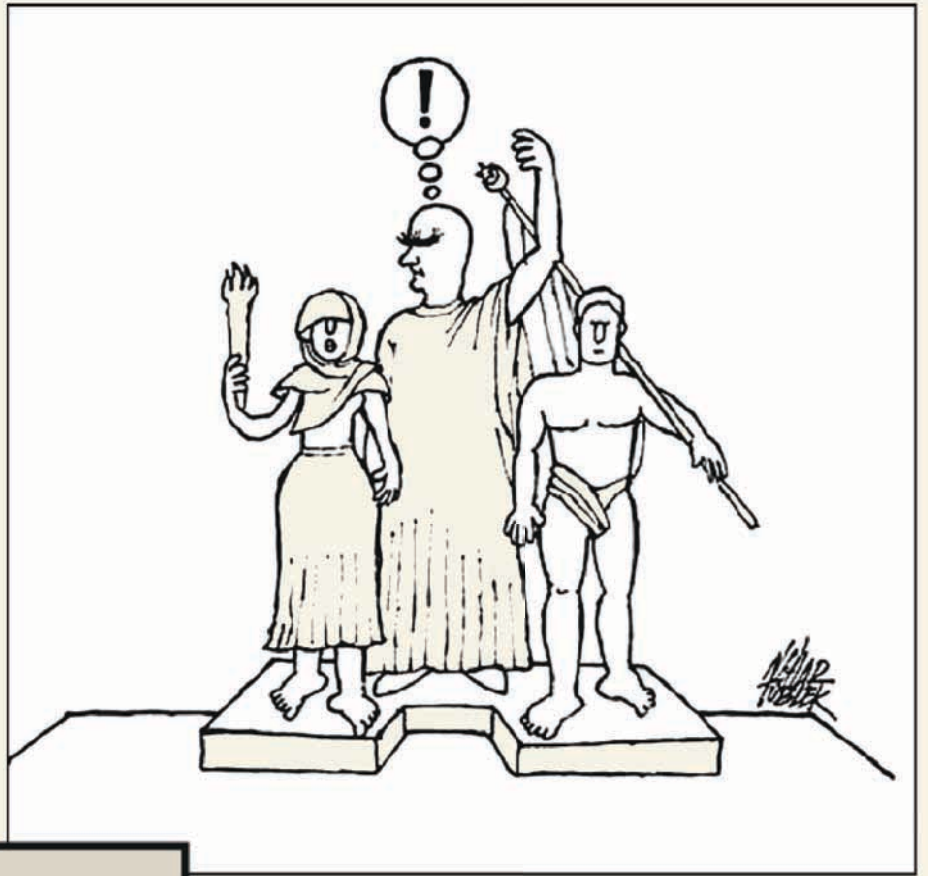
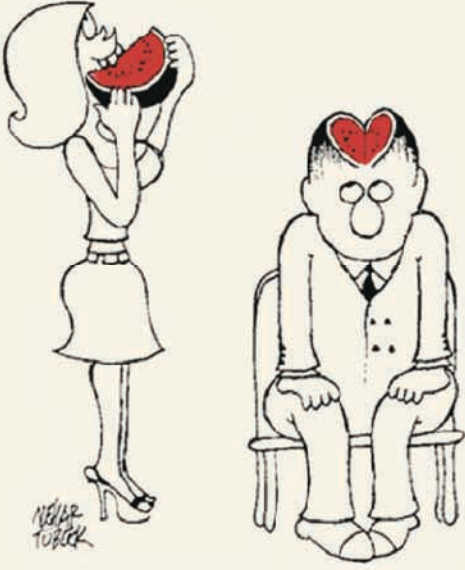
• AYTÜL DÖNMEZ (Turkey)

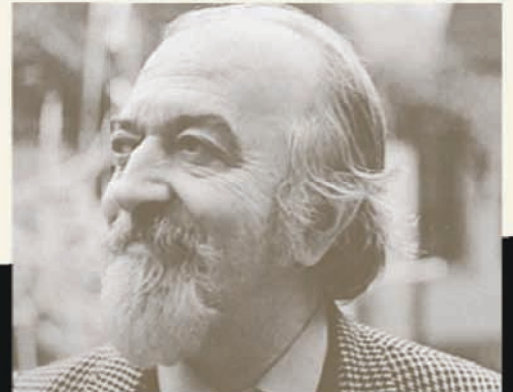
• HARUN TEKDAL (Turkey)

• MELEK DURMUŞ (Turkey)

Nasreddin
Hoca:
- Vallahi
burası
benim
türbem
değil!

NEHAR TÜBLEK (1924-1995)